

สถาบันราชานุกูลมีความยินดีเผยแพร่ข้อมูล องค์ความรู้ นี้แก่ผู้สนใจ
การนำข้อมูลจากเว็บไซต์นี้ไปใช้เพื่อการศึกษา วิจัย
หรือเผยแพร่ต่อเพียงบางส่วน หรือทั้งหมด
กรุณาอ้างอิง “ชื่อเจ้าของผลงาน” เป็นแหล่งที่มาของข้อมูล

ห้องสมุด
โรงพยาบาลราชานุกุล

รายงานการวิจัย

ผลของการศึกษาความเข้าใจและการสื่อสารระหว่างการใช้สื่อ
ด้วยการเล่านิทานกับการดูวิดีโอทัศนในกุ่มบุคคลปัญญาอ่อน
ระดับปานกลาง โรงพยาบาลราชานุกุล

THE EFFECT OF RECEPTIVE AND EXPRESSIVE LANGUAGE COMPARE
BETWEEN STORIES TELLING AND STORIES VIDEO ON MODERATE MENTAL
RETARDATION CHILDREN IN RAJANUKUL HOSPITAL

คณะผู้วิจัย

นางสุรัญญา	อภัยฮานุกร
นางเจลา	สุขเกษม
นางเกศยุที	วัฒน์ชนากร
นายกิตติชัย	เจดยกุล
นายชดอ	วิมล

กุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลราชานุกุล
กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

พ.ศ. 2544

110 ต.ค. 2544

รายงานการวิจัย

ผลของการศึกษาความเข้าใจและการสื่อสารระหว่างการใช้สื่อ
ด้วยการเล่านิทานกับการดูวิดีโอทัศนในกุ่มบุคคลปัญญาอ่อน
ระดับปานกลาง โรงพยาบาลราชานุกุล

THE EFFECT OF RECEPTIVE AND EXPRESSIVE LANGUAGE COMPARE
BETWEEN STORIES TELLING AND STORIES VIDEO ON MODERATE MENTAL
RETARDATION CHILDREN IN RAJANUKUL HOSPITAL

คณะผู้วิจัย

นางสุรัชัญญา	อภัยยานุกร
นางเจลา	สุขเกษม
นางเกศยุพี	วัฒน์ธนากร
นายกิตติชัย	เจดยกุล
นายชดอ	วิมล

กลุ่มงานการพยาบาล	โรงพยาบาลราชานุกุล
กรมสุขภาพจิต	กระทรวงสาธารณสุข

พ.ศ. 2544

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยใช้รูปแบบ Two Group Pretest- Posttest Design มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของความเข้าใจและการสื่อสารระหว่างการเล่านิทานและการดูวิดีโอ และเปรียบเทียบผลของความเข้าใจและการสื่อสารระหว่างการใช้นิทานกับการใช้วิดีโอ ในกลุ่มบุคคลปัญญาอ่อนระดับปานกลาง โรงพยาบาลราชานุกูล กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นบุคคลปัญญาอ่อนระดับปานกลาง (IQ 35-49) อายุ 10-15 ปี ทั้งเพศชายและหญิง ที่มารับบริการแผนกผู้ป่วยในของกรมการพยาบาล และกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ โรงพยาบาลราชานุกูล คัดเลือกแบบเจาะจง จำนวน 16 คน กลุ่มตัวอย่างทุกราย ต้องสามารถเข้าใจและพูดเป็นคำ ๆ ได้ กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 8 คน มีชายและหญิงจำนวนเท่ากัน เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 อย่าง คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ นิทานและวิดีโอ และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความเข้าใจและการสื่อสารโดยใช้นิทานและวิดีโอที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป (SPSS for Window)

ผลการศึกษาพบว่า

1. กลุ่มที่ใช้วิธีสื่อโดยการเล่านิทาน มีความเข้าใจและการสื่อสาร ภายหลังจากทดลองสูงกว่า ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. กลุ่มที่ใช้สื่อโดยการดูวิดีโอ มีความเข้าใจและการสื่อสาร ก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน
3. เปรียบเทียบผลของความเข้าใจและการสื่อสารระหว่างกลุ่มที่ใช้วิธีการเล่านิทานกับกลุ่มที่ใช้การดูวิดีโอ ก่อนการทดลองพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน
4. เปรียบเทียบผลของความเข้าใจและการสื่อสารระหว่างกลุ่มที่ใช้สื่อการเล่านิทานกับกลุ่มที่ใช้สื่อการดูวิดีโอ ภายหลังจากการทดลองพบว่า กลุ่มที่ใช้สื่อการเล่านิทาน มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ใช้สื่อการดูวิดีโออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ABSTRACT

The purposes of this quasi-experimental research were to study the effects of using between telling stories and watching video on receptive and expressive language. Research samples were 16 moderate mental retardation children, assigned into an experimental group and control group, each group consisted of 8 mental retardation children. The experimental group had received by telling stories, the control group had received by watching video. Research instruments were trained receptive and expressive language for mental retarded children, the receptive and expressive language assessment.

Major results of the study were the followings :

1. The receptive and expressive language of the experimental group after the experimentation were significantly higher than before experiment, at the .05 level.
2. The receptive and expressive language of the control group after the experimentation were not significantly higher than before experiment.
3. The receptive and expressive language of the experimental group, after the experiment were significantly higher than those of the control group, at the .05 level.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือของบุคลากรหลายฝ่ายในโรงพยาบาลราชานุกูล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นายแพทย์อุดม เพชรสังหาร ผู้อำนวยการโรงพยาบาล ที่อนุญาตให้มีการอบรมและศึกษาวิจัยในครั้งนี้ รวมทั้งนางสมจิตต์ ฤทธิรักษา หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล ที่อนุญาตให้คณะผู้วิจัยเข้ารับการอบรมและทำการศึกษาวิจัย โดยมีแพทย์หญิงมณีรัตน์ สุวรรณสิน ที่ได้ให้ข้อคิดเห็นตลอดจนควบคุมการดำเนินการวิจัย และอาจารย์คารณี ธนะภูมิ หัวหน้ากลุ่มงานการศึกษาที่อนุญาตให้ใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ด้วย คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ธวัชชัย วงศ์ศรีธร ดร.จรรยา กัทธธาชชาญ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุมาลี สิงหนิยม ที่ให้ความรู้แก่คณะผู้วิจัยครั้งนี้ ตลอดจนเอาใจใส่ให้คำปรึกษาข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ตลอดจนได้ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณคณะกรรมการจัดการอบรมทุกท่านที่ให้กำลังใจมาตลอดจนงานวิจัยสำเร็จตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งนางสุจิตรา ศรีสุโร และนางพนิดา รัตนโพโรจน์ ที่ให้คำปรึกษาแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อคณะผู้วิจัย

ขอขอบคุณบุคลากรหอผู้ป่วยชาย 3, ชาย 4, หญิง 1, หญิง 2 และกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่มีได้เอ่ยนามในที่นี้ ตลอดจนบุคคลปัญญาอ่อนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการศึกษาวิจัย

คุณประโยชน์ของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ขอมอบให้บิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้ที่มีพระคุณต่อคณะผู้วิจัยทุกท่าน ตลอดจนบุคลากรในโรงพยาบาลราชานุกูล และบุคคลปัญญาอ่อนทุกคน

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	2
สมมติฐาน	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคคลปัญญาอ่อน	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อนิทาน	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อวีดิทัศน์	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	16
วิธีดำเนินการวิจัย	16
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	16
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	16
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ	17
วิธีการดำเนินการวิจัยและการเก็บข้อมูล	19
การวิเคราะห์ข้อมูล	20
บทที่ 4 ผลการวิจัย	22
ผลการวิจัย	22
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	33
อภิปรายผล	34
ข้อเสนอแนะ	37
บรรณานุกรม	38

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	40
แผนการสอนที่ 1 การเล่านิทานเรื่องกระต่ายกับเต่า	41
แผนการสอนที่ 2 การเล่านิทานเรื่องราชสีห์กับหนู	43
แผนการสอนที่ 3 การดูวิดิทัศน์เรื่องกระต่ายกับเต่า	45
แผนการสอนที่ 4 การดูวิดิทัศน์เรื่องราชสีห์กับหนู	47
เนื้อหาเรื่องกระต่ายกับเต่า	49
เนื้อหาเรื่องราชสีห์กับหนู	50
แบบวัดความเข้าใจและสื่อภาษาโดยใช้สื่อนิทาน/วิดิทัศน์	51

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนของบุคคลปัญญาอ่อนจำแนกตามลักษณะประชากร	22
2	เปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจและการสื่อสารของกลุ่มบุคคลปัญญาอ่อนก่อนและหลังการใช้วิธีการเล่านิทาน	23
3	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังทดลองของกลุ่มที่ใช้วิธีการเล่านิทาน	24
4	เปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจและการสื่อสารของกลุ่มบุคคลปัญญาอ่อนก่อนและหลัง โดยวิธีดูวิดีโอ	24
5	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังทดลองของกลุ่มที่ใช้วิธีการดูวิดีโอ	25
6	จำนวนบุคคลปัญญาอ่อนจำแนกตามความเข้าใจและการสื่อสารก่อนและหลังทดลอง โดยใช้วิธีการเล่านิทาน เรื่องกระดาษกับเต่า	26
7	จำนวนบุคคลปัญญาอ่อนจำแนกตามความเข้าใจและการสื่อสารก่อนและหลังทดลอง โดยใช้วิธีการเล่านิทาน เรื่องราชสีห์กับหนู	28
8	จำนวนบุคคลปัญญาอ่อนจำแนกตามความเข้าใจและการสื่อสารก่อนและหลังทดลอง โดยใช้วิธีการดูวิดีโอ เรื่องกระดาษกับเต่า	29
9	จำนวนบุคคลปัญญาอ่อนจำแนกตามความเข้าใจและการสื่อสารก่อนและหลังทดลอง โดยใช้วิธีการดูวิดีโอ เรื่องราชสีห์กับหนู	31
10	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนการใช้สื่อนิทานกับสื่อวิดีโอทั้ง 2 เรื่อง	32
11	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยหลังการใช้สื่อนิทานกับสื่อวิดีโอทั้ง 2 เรื่อง	32

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนการดำเนินงาน	5
กรอบความคิดการวิเคราะห์	6
สรุปวิธีดำเนินการวิจัย	21

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในภาวะปัจจุบันจำนวนประชากรของประเทศไทย ปี 2541 มีจำนวน 61,466,178 คน (จากทำเนียบโรงพยาบาลและสถิติสาธารณสุข 56) โดยมีคนไทย 18 ล้านคน กำลังเผชิญปัญหาสุขภาพ โดยพวกมีอาการรุนแรงเป็นโรคจิตประมาณ 6 แสนคน เป็นโรคประสาทประมาณ 7 ล้าน 2 แสนคน เป็นบุคคลมีภาวะปัญญาอ่อนประมาณ 6 แสนคน (กรมสุขภาพจิต, 2539)

ดังนั้น ภาวะปัญญาอ่อนจึงเป็นปัญหาสำคัญในด้านสาธารณสุขที่ทุกคนควรตระหนัก ซึ่งเป็นภาวะที่เด็กมีระดับสติปัญญาต่ำกว่าปกติและมีภาวะสมองหยุดพัฒนาหรือพัฒนาได้ไม่สมบูรณ์ ทำให้เกิดความบกพร่องของทักษะด้านต่าง ๆ ในระยะพัฒนาการ และส่งผลกระทบต่อเขาวินิจฉัยปัญหาทุก ๆ ด้าน (กัลยา, 2535 : 25) กระทรวงสาธารณสุขมีหน่วยงานที่ให้บริการดูแลทางจิต กระตุ้นส่งเสริมพัฒนาการ และให้การศึกษาแก่บุคคลปัญญาอ่อน อย่างครบวงจรแห่งเดียว คือ โรงพยาบาลราชานุกูล และพบว่า บุคคลปัญญาอ่อนเป็นส่วนน้อยที่ได้รับบริการเพียงร้อยละ 0.4 ของประชากรปัญญาอ่อนที่มีอยู่ทั้งหมดของประเทศ (กมลวรรณ, 2536 : 2) รัฐบาลซึ่งได้จัดทำแผนพัฒนาสาธารณสุข ฉบับที่ 8 ได้ปรับแนวคิดในการพัฒนาฉบับนี้ชื่อ "คน" เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาในลักษณะที่เป็นบูรณาการ โดยไม่แยกส่วนเน้นเฉพาะการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ เช่นที่ผ่านมา (รายงานความก้าวหน้า การดำเนินพัฒนาเด็กไทย ตามเป้าหมายทศวรรษ 2000, (2543 : 35) การพัฒนาของประชากรอันเป็นทรัพยากรที่สำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาประเทศชาติ คือ การพัฒนาเด็ก (กระทรวงศึกษาธิการ) ดังนั้น จึงเน้นให้ผู้ดูแลเด็กได้รับความช่วยเหลือทุกด้านอย่างครอบคลุม เพื่อการพึ่งพาตนเองได้ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

บุคคลปัญญาอ่อนส่วนมากไม่เคยแสดงออกในด้านการเรียกร้องสิทธิให้กับตนเองได้ ซึ่งแตกต่างจากเด็กพิการอย่างอื่น ดังนั้น บุคคลผู้ดูแลและเกี่ยวข้องกับบุคคลปัญญาอ่อน จำเป็นที่เรียกร้องสิทธิ ให้แก่เด็กเหล่านี้ ไม่ว่าจะทางด้านการรักษาพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ จะต้องเป็นผู้หนุนหลังอยู่เสมอ ขาดเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาบุคคลเหล่านี้ ไม่ว่าจะทางสื่อประเภทต่าง ๆ จะต้องนำมาคิดหรือหาทางปรับให้เหมาะสมกับบุคคลปัญญาอ่อนเหล่านี้ พัฒนาได้เท่าที่ศักยภาพของเขาพึงมี ซึ่งภาวะสถานการณ์ปัจจุบันนี้เด็กที่พัฒนาตามปกติจะมีสื่อซึ่งเป็นสิ่งเร้าใจในการเรียนการรู้อย่างมากมาย เช่น จากสื่อโทรทัศน์, วิทยุ, นิทานและเกม เป็นต้น นิทานหรือชาดกของไทยหรือของต่างประเทศส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับเรื่องของความดีและความไม่ดี อีกทั้งได้สอดแทรกศีลธรรม จริยธรรม มาเป็นในรูปนิทานที่มีรูปภาพ ประกอบการเล่านิทาน ประกอบภาพนั้นว่าเป็นวิธีการที่ช่วยให้เด็กเกิดความสนใจอย่างใจจดใจจ่อ (สมิท, 1973 : 72)

การใช้สื่อเสริมสร้างสมอง ซึ่งสมองเป็นอวัยวะที่สำคัญ และมหัศจรรย์ที่สุดของร่างกาย เนื่องจากสมองและระบบประสาทเป็นศูนย์กลางการสั่งงานของร่างกายทั้งหมด โดยปกติคนเรามีเซลล์สมองจำนวนมาก 100 พันล้านเซลล์ ซึ่งต้องมีการพัฒนาให้มีการแตกกิ่งก้านไปได้อย่างมากมาย เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิจนกระทั่งมีอายุในแต่ละวัย แต่ในขณะที่เด็กสมองก็สามารถผ่อนคลายได้เช่นกัน หากเด็กไม่ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการ นั้นหมายความว่าเด็กจะมีสติปัญญาที่ฉลาดปราดเปรื่องหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการได้รับการกระตุ้น และเสริมสร้างสมองอย่างถูกวิธีนั่นเอง

โรงพยาบาลราชานุกูลรับผิดชอบในการส่งเสริมพัฒนาการบุคคลปัญญาอ่อนทุกระดับความสามารถ ดังนั้นในการเลือกสื่อที่จะนำมาใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการบุคคลปัญญาอ่อนนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญมากในปัจจุบันนี้ เนื่องจากปัจจุบันนี้มีสื่อมากมายหลายชนิดที่สามารถนำมาใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการบุคคลปัญญาอ่อนได้ แต่ควรมีการเลือกให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคคลปัญญาอ่อนแต่ละวัย

การเลือกสื่อที่เหมาะสมกับสภาพของบุคคลปัญญาอ่อนจะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้น เกิดการเรียนรู้เร็วและสามารถปรับตัวได้ดีมีการพัฒนาที่สมวัย สามารถพึ่งพาตนเองได้ไม่เป็นภาระต่อสังคม แต่ถ้าไม่มีการเลือกสื่อที่เหมาะสม บุคคลปัญญาอ่อนก็จะรับแต่สิ่งที่ได้เห็น ได้ฟังหรือได้ยินมาจากสื่อแล้วนำมาใช้อย่างผิดๆ เนื่องจากบุคคลปัญญาอ่อนไม่สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดถูกหรือสิ่งใดผิดทำให้บุคคลปัญญาอ่อนแสดงถึงเหตุนั้นผิด ๆ ออกมา

จากการค้นคว้าพบว่าไม่ว่าจะใช้สื่ออะไรมาประกอบการเรียนการสอนก็สามารถช่วยให้เด็กมีพัฒนาการดีขึ้น จึงทำให้ผู้วิจัยต้องการศึกษาว่า การใช้สื่อนิทานหรือสื่อวิถีทัศนมาประกอบการเรียนการสอนสำหรับบุคคลปัญญาอ่อนระดับปานกลางสื่อชนิดใดจะเหมาะสมและช่วยให้บุคคลปัญญาอ่อนมีพัฒนาการดีขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ และจะเป็นสื่อที่น่าสนใจที่ครูหรือผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาการด้านความเข้าใจและการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะกับกลุ่มบุคคลปัญญาอ่อนระดับปานกลาง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการพัฒนาความเข้าใจและการสื่อสารระหว่างวิธีการดำเนินทานกับการดูวิถีทัศนในกลุ่มบุคคลปัญญาอ่อนระดับปานกลางในโรงพยาบาลราชานุกูล
2. เพื่อเปรียบเทียบผลของความเข้าใจและการสื่อสารระหว่างการใช้นิทานกับการใช้สื่อวิถีทัศน ในกลุ่มบุคคลปัญญาอ่อนระดับปานกลางในโรงพยาบาลราชานุกูล

สมมติฐาน

1. กลุ่มที่ใช้วิธีการเล่านิทานมีผลต่อการพัฒนาความเข้าใจและการสื่อภาษาหลังการเล่าสูงกว่าก่อนการเล่านิทานในกลุ่มบุคคลปัญญาอ่อนระดับปานกลาง
2. กลุ่มที่ใช้สื่อนิทานมีผลต่อการพัฒนาความเข้าใจและการสื่อภาษาสูงกว่ากลุ่มที่ใช้สื่อการดูวิดีโอทัศน์ในกลุ่มบุคคลปัญญาอ่อนระดับปานกลาง

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร ได้แก่ บุคคลปัญญาอ่อนระดับปานกลาง อายุ 10-15 ปี ชาย-หญิง ที่มารับบริการแผนกผู้ป่วยในของโรงพยาบาลราชานุกูล

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคคลปัญญาอ่อนระดับปานกลาง (IQ 35-49) อายุ 10-15 ปี ทั้งเพศชายและหญิง ที่มารับบริการแผนกผู้ป่วยในของกลุ่มงานการพยาบาล และกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ โรงพยาบาลราชานุกูล ซึ่งได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง จำนวน 16 คน กลุ่มตัวอย่างทุกรายต้องสามารถเข้าใจและพูดเป็นคำๆ ได้ อย่างน้อย 2 พยางค์ติดต่อกัน กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 8 คน มีชายและหญิงจำนวนเท่ากัน ด้วยวิธีการจับฉลาก

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ วิธีการใช้สื่อเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการสื่อภาษา

- 1) การเล่านิทาน
- 2) การดูวิดีโอทัศน์

ตัวแปรตาม ความเข้าใจและการสื่อภาษา

นิยามศัพท์ในงานวิจัย

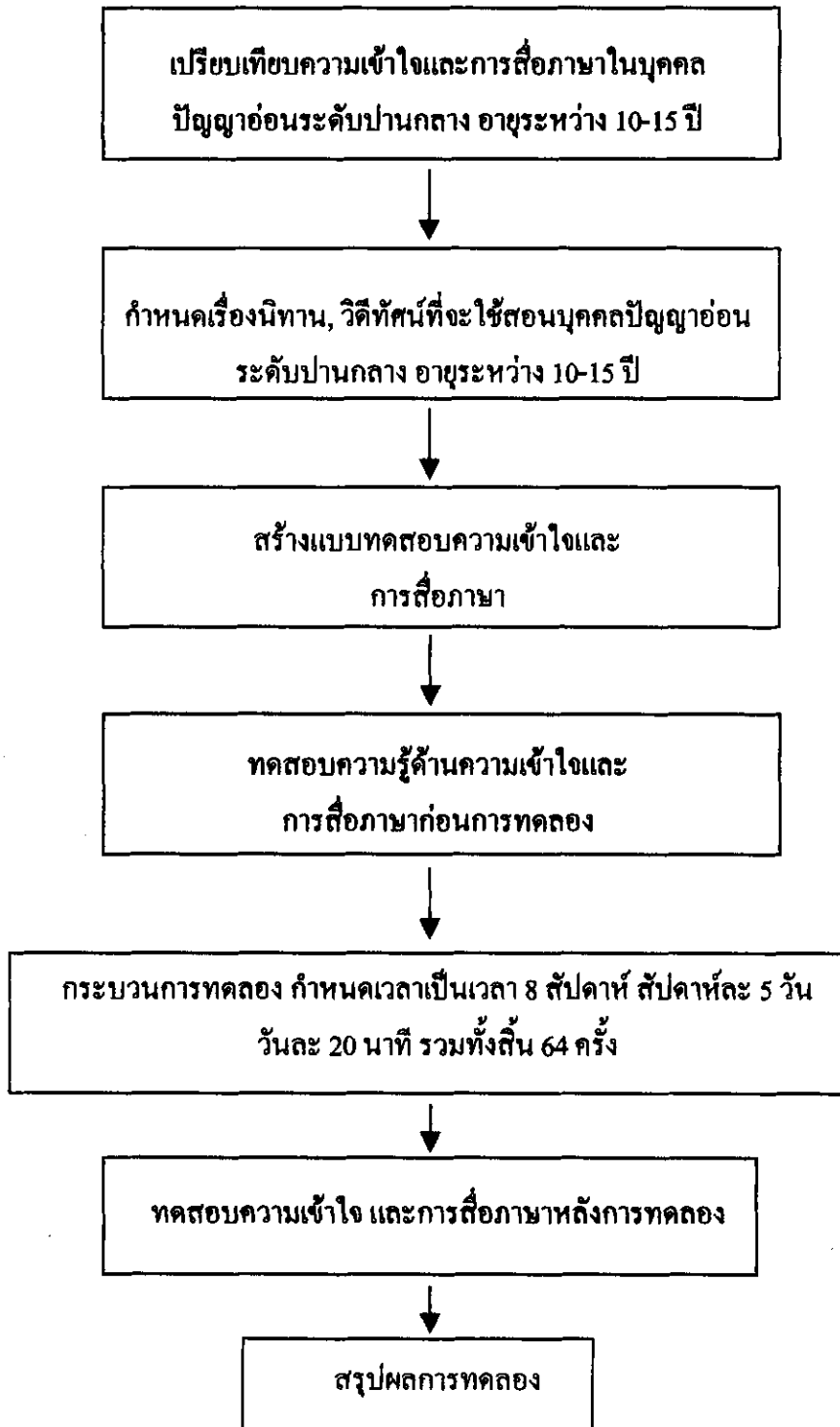
1. บุคคลปัญญาอ่อน หมายถึง
 - 1.1 ผู้ที่มีความสามารถทางสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย (IQ < 70)
 - 1.2 ผู้ที่มีความบกพร่องในการปรับตัวอย่างน้อย 2 ทักษะจาก 10 ทักษะ ดังนี้

- การสื่อความหมาย
- การดำรงชีวิตภายในบ้าน
- รู้จักใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชน
- การนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวัน
- การพักผ่อน
- สุขภาพอนามัย และความปลอดภัย
- การดูแลตนเอง
- ทักษะทางสังคม/ความสัมพันธ์กับผู้อื่น
- รู้จักควบคุมตนเอง
- การทำงาน

1.3 ต้องเกิดก่อนอายุ 18 ปี

2. บุคคลปัญญาอ่อนระดับปานกลาง หมายถึง ผู้ที่มีระดับสติปัญญาระหว่าง 35-49
3. นิทาน หมายถึง นิยาย เรื่องเล่าสืบต่อกันมา เรื่องที่แต่งขึ้น ที่เป่าหมายในการบรรยาย มีลักษณะต่อเนื่องกัน
4. ความเข้าใจภาษา หมายถึง การตีความข้อมูลต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา ที่ได้จากความรู้สึก
5. การสื่อภาษา หมายถึง ปฏิบัติการได้ตอบด้วยการพูดของบุคคลที่ได้รับฟังคำพูด เสียงหรือภาพ

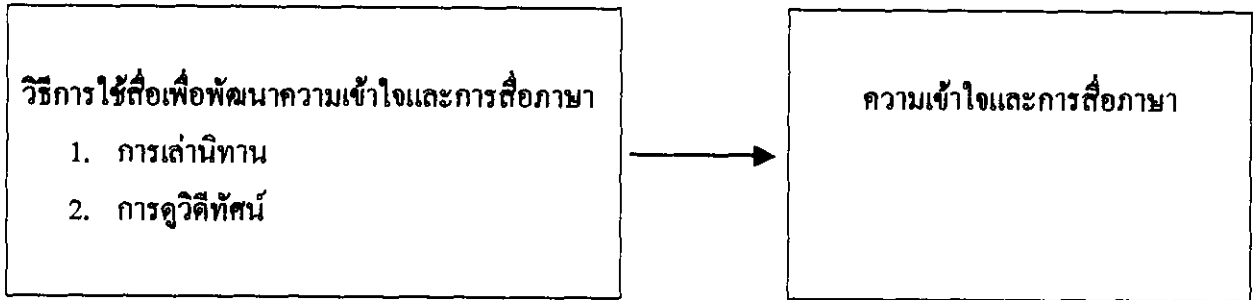
แผนการดำเนินงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คณะผู้ทำวิจัย ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคคลปัญญาอ่อน

1.1 หลักการสอนบุคคลปัญญาอ่อน

ในการพัฒนาพฤติกรรมบุคคลปัญญาอ่อน ผู้สอนควรใช้วิธีการให้สอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของเด็ก ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ (วิมลฤณี คมกฤต, 2531 : 267)

1) ใช้หลัก 3 R's บุคคลปัญญาอ่อนจะเป็นคนตึ๋มง่าย และมีช่วงความสนใจสั้น ดังนั้น การพัฒนาเด็กประเภทนี้ ผู้สอนควรยึดหลัก 3 R's คือ

1.1 Repetition คือ การสอนซ้ำบ่อย ๆ สอนง่าย ๆ สั้น ๆ สอนจากง่ายไปหายาก เพื่อให้บุคคลปัญญาอ่อนจำได้

1.2 Relaxation คือ การสอนโดยไม่เคร่งเครียด ทำให้บรรยากาศมีความผ่อนคลาย ถ้าบุคคลปัญญาอ่อนไม่สนใจควรเปลี่ยนกิจกรรมการสอนเป็นการพักผ่อน การเล่น การร้องเพลง การเล่านิทาน

1.3 Routine คือ การสอนให้สม่ำเสมอ เป็นประจำบุคคลปัญญาอ่อนจึงจะทำได้

2) ใช้หลักการเสริมแรง บุคคลปัญญาอ่อนชอบให้คนชมเชย และให้ความสนใจในตัวเขา ดังนั้นบุคคลปัญญาอ่อนเรียนรู้สิ่งใดได้แล้ว ผู้สอนควรให้แรงเสริมทันที เช่น การชมเชย การปรบมือ การโอบกอด และการให้รางวัลประเภทต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งวิธีนี้จะช่วยทำให้บุคคลปัญญาอ่อนมีความตั้งใจ และมีกำลังใจในการทำกิจกรรมอื่น ๆ มากขึ้น

3) สอนโดยคำนึงถึงวุฒิภาวะทางสมองเป็นสำคัญ บุคคลปัญญาอ่อนจะมีอายุสมองต่ำกว่าอายุจริง ดังนั้น การจัดกิจกรรมเพื่อใช้ในการสอนจะต้องจัดให้สอดคล้องกับอายุสมองของบุคคลปัญญาอ่อนด้วย

4) สอนจากสิ่งที่เป็นรูปธรรม บุคคลปัญญาอ่อนจะเรียนรู้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรม ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องหาสื่อการสอนที่เป็นรูปธรรมที่บุคคลปัญญาอ่อนสนใจมาสอน เพื่อจะทำให้เข้าใจง่ายขึ้น

5) สอนแบบค่อยเป็นค่อยไป บุคคลปัญญาอ่อนจะมีช่วงความสนใจสั้น ดังนั้น การสอนในเรื่องต่าง ๆ ควรใช้ระยะเวลาสั้น ๆ สอนเนื้อหาทีละน้อย สอนทีละลำดับขั้นตอน

1.2 จิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็ก

มนุษย์เราก่อเกิดมาสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ นั่นคือต้องอาศัยสมองและระบบประสาทเป็นพื้นฐาน การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มองไม่เห็น เนื่องจากเราไม่สามารถสังเกตกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นภายในสมองของมนุษย์ได้ นักจิตวิทยาจึงเรียกการเรียนรู้ว่าเป็นคอนสตรัค (Construct) ซึ่งหมายถึง ความคิดรวบยอดที่เกิดขึ้นจากการอนุมาน (Inference) ซึ่งไม่มีหลักฐานโดยตรง อย่างไรก็ตาม เราสามารถจะทราบได้ว่า เด็กเกิดการเรียนรู้หรือไม่ โดยการดูที่พฤติกรรมหรือการกระทำของเด็ก ถ้าเด็กมีความสามารถในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งซ้ำ ๆ กันหลาย ๆ ครั้ง ก็แสดงว่าเด็กเกิดการเรียนรู้แล้ว เช่น ถ้าสอนให้เด็กสะกด คำว่า “สุนัข” และเด็กพูดตามได้ทันที ความสามารถนี้ยังไม่ถือว่าเป็นการเรียนรู้ เพราะเด็กอาจจะใช้เพียงความจำ แต่ในวันรุ่งขึ้นหรือวันต่อ ๆ ไป เด็กยังสามารถสะกดคำว่า “สุนัข” ได้ถูกต้อง จึงถือว่าเด็กเกิดการเรียนรู้แล้ว (เพ็ญวิไล ฤทธาคณานนท์, 2536 : 2)

1.3 เกณฑ์ด้านความเข้าใจภาษาของเด็กปกติวัย 4-7 ปี

ด้านการตอบสนองต่อท่าทางหรือคำสั่งง่าย ๆ

- ทำตามคำสั่งต่อเนื่องที่ประกอบด้วยกรกระทำ 2 อย่าง กับวัตถุ 2 ชนิด 2 ลักษณะได้ เช่น รถใหญ่-รถเล็ก, ถ้วยสีแดง-ถ้วยสีน้ำเงิน คำสั่ง เช่น

หยิบถ้วยให้ครูและผลักรถคันใหญ่ออกไป

เอาถ้วยสีแดง ไปเก็บในครีวและหยิบจานใบใหญ่มาให้แม่

- รู้ความหมายของคำว่า “ต่อจาก” “ระหว่าง” “ไว้กับ” “ข้างหน้า” “ข้างบน” และ “ข้างใต้” ออกคำสั่งให้เด็กทำ เช่น “วางรถไว้ระหว่างก้อนไม้ กับ ตุ๊กตา

“วางรถต่อจากถ้วย” วางรถไว้กับตุ๊กตา

- สามารถชื่ออวัยวะของร่างกายได้ 22 ส่วน เช่น ไหล่ นิ้วหัวแม่มือ ข้อศอก หัว คอ หลัง

- สามารถเลือกรูปภาพที่เป็นเวลากลางวัน กลางคืนได้ รู้จักร้อน รู้จักเย็น

- สามารถเลือกวัตถุได้ 4 ประเภท คือ ตุ๊กตาสัตว์ เสียงดัง เสียงเบา สั้น-ยาว “เต็ม-ว่างเปล่า” “มากกว่า-น้อยกว่า” “อันกลาง” เมื่อวานนี้ วันนี้ รู้จักใช้สันธานเชื่อมประโยค เช่น “และ” หรือ “กับ” เช่น “หนูอาบน้ำและแปรงฟันเมื่อเช้านี้”

- สามารถเล่าเรื่องจากภาพที่คุ้นเคย โดยใช้ประโยค 6 คำได้ 4 คำใน 5 ภาพ เช่น เด็กเล่น ของเล่น, เด็กไปโรงเรียน, เด็กแปรงฟัน เด็กอาบน้ำ ตอบคำถามง่าย ๆ ได้

- สามารถอธิบายหน้าที่และคุณสมบัติของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวจากของจริง หรือรูปภาพ ที่เด็กได้เห็นหรือได้ฟังบ่อย ๆ เช่น แก้วไว้นั่ง รองเท้าไว้ใส่เดิน กรรไกรตัดกระดาษ

- ตอบคำถามสมมุติได้ถูกต้อง 2 ใน 3 คำถาม ร้องเพลงที่คุ้นเคยได้ 2-3 เพลง
- บอกผู้ใหญ่ได้เมื่อเหนื่อย หิวข้าว หิวน้ำ

พัฒนาการเด็กวัย 7 ปี ด้านสติปัญญา การสื่อความหมายและภาษา สามารถบอกวันในสัปดาห์ เปรียบเทียบขนาดใหญ่-เล็ก-เท่ากัน แก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ เช่น มีคบบาดจะทำอย่างไร บวกลบเลขง่าย ๆ บอกเวลาก่อนหลังได้ ปฏิบัติตามคำสั่งเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ รู้จักความหมายของคำและเข้าใจอย่างถูกต้องมากขึ้น ฟังเรื่องราวแล้วอาจจับใจความถ่ายทอดได้เข้าใจ และอธิบายเหตุผลง่าย ๆ (คู่มือพัฒนาการเด็ก, 2535 : 18, 20)

1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิทาน

ความหมายของนิทาน

นิทาน หมายถึง การผูกเรื่องขึ้น เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่คำสอนจรรยาในการใช้ชีวิต การเล่านิทานเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมต่อเนื่องของผู้เล่าให้คนรุ่นใหม่ฟัง

นิทานเป็นสื่อประเภทหนึ่ง ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งผู้เล่านำคำมาเรียงกัน เป็นเรื่องเป็นราวน่าสนใจ ซึ่งนอกจากจะสอดแทรกคติสอนใจ และส่งเสริมให้ผู้ฟังเกิดจินตนาการและความ ตัดพืดพืดในเนื้อหาของนิทานแล้ว ยังสามารถสอนคำศัพท์ได้ นอกจากนี้ นิทานยังสามารถ ช่วยให้เด็ก และผู้ฟังรู้จักภาษาที่ถูกต้องในการออกเสียง (เกริก ชื่นพันธ์, 2539 : 59)

โดยสรุป นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันต่อ ๆ มา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิด ความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นการสืบสานประเพณี วัฒนธรรมในสังคมนั้น ๆ โดยสอดแทรกคำสอนจรรยา ตลอดจนคุณธรรม ในการดำรงชีวิตของมนุษย์เราไว้ด้วย

1.5 จุดประสงค์ในการเล่านิทาน

การเล่านิทานให้เด็กฟังมิใช่มุ่งแต่จะให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินแต่อย่างเดียว แต่มุ่งที่จะ พัฒนาด้านอื่น ๆ อีกมากมาย ได้แก่

1. เพื่อตอบสนองความต้องการทางธรรมชาติของเด็ก เพราะ โดยธรรมชาติเด็กชอบฟังนิทานมาก
2. เพื่อให้เด็กผ่อนคลายอารมณ์เครียด
3. ฝึกด้านการฟัง ฝึกสมาธิ ยืดช่วงความสนใจให้มากขึ้น
4. เพื่อเสริมให้มีคุณธรรม จริยธรรมและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น การเล่านิทานเรื่อง “นกกกระเจาบ” ก็จะได้ปลูกฝังเรื่องความสามัคคี เล่าเรื่อง “ราชสีห์กับหนู” ก็จะได้ปลูกฝังความกตัญญู ฯลฯ

5. เพื่อเสริมทักษะการเรียนรู้ ถึงแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ซึ่งเหมาะสมกับวัย
6. เพื่อส่งเสริมความกล้า เช่น กล้าซักถามและแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ
(กระทรวงศึกษา, 2534 : 59)

การเล่านิทานมีจุดประสงค์มากมายแล้วแต่ผู้เล่าจะต้องการ ที่จะส่งเสริมพัฒนาการต่าง ๆ ของเด็กทุกเพศ ทุกวัย เด็กสามารถพัฒนาด้านสติปัญญา อารมณ์ ภาษา สังคม บุคลิกภาพ ความคิด สร้างสรรค์ได้ ถ้าใช้นิทานเป็นสื่อในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เด็กแต่ละเพศ แต่ละวัย มีความต้องการและความสนใจที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเลือกนิทานหรือเรื่องราวที่จะเล่าให้เด็กฟัง ควรคำนึงถึงความต้องการ และความสนใจของเด็กเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อตอบสนองความต้องการทางธรรมชาติของเด็ก ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เพื่อช่วยให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้น

1.6 เทคนิคการเล่านิทาน

เทคนิคการเล่านิทาน มีส่วนประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1) น้ำเสียง น้ำเสียงเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้นิทานที่เล่าน่าสนใจหรือไม่ ดังนั้น เวลาเล่านิทานผู้เล่าจะต้องรู้จักใช้น้ำหนักของคำให้มีความหนักเบาตามอารมณ์ของตัวละคร เช่น โกรธ ก็ต้องใช้ คำหนัก เสียงดัง หากตัวละครกระซิบ ก็ต้องใช้เสียงเบาให้สมบทบาท หากตัวละครแสดงความตื่นเต้น ก็ต้องใช้เสียงที่แสดงถึงความตื่นเต้น รวดเร็วตามไปด้วย เป็นต้น

2) การใช้สีหน้า ท่าทาง การใช้สีหน้า ท่าทาง ประกอบการเล่านิทานถือเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่ง เช่น การแสดงความโกรธด้วยการนึ่วหน้า แสดงถึงอารมณ์ดี ด้วยรอยยิ้ม หรือเสียงหัวเราะ ร่าเริง แสดงความสงสัยด้วยการขมวดคิ้ว เป็นต้น

3) การสบตาสื่อผู้ฟัง การเล่านิทานจะดูเป็นกันเองมากยิ่งขึ้น หากผู้เล่า เล่านิทานไปด้วย สบตาสื่อผู้ฟังนิทานไปด้วย รวมถึงการให้ผู้ฟังเข้ามามีส่วนร่วมในนิทานในบางช่วง ตอนที่เห็นว่า มีความเหมาะสม

4) การเล่าด้วยหนังสือ

- ความสามารถในการอ่านหนังสือภาพได้ฝึกต้องการศักยภาพสูง ภาพภาพหนึ่งสามารถเล่าเรื่อง ได้อย่างใหญ่โต กว้างขวาง และมากมาย

- ผู้ใหญ่มักจะเคยชินกับการอ่านเรื่องด้วยอักษร ทำให้ความสามารถในการอ่านภาพ ค่อยสมรรถภาพลง แต่เด็กเล็ก ๆ อ่านตัวอักษร ไม่ออก จึงมีความสามารถสูงในการอ่านภาพ

- การอ่านภาพมีความสำคัญมาก ต่อการฝึกพื้นฐานของการ “อ่านเรื่องออก” แต่ประเทศไทย ให้ความสำคัญกับการศึกษาด้านการอ่าน เขียนตัวอักษร จึงมิได้ให้ความสำคัญกับการอ่านภาพ โรงเรียนคิดว่าหนังสือ ภาพเป็นเพียงของเล่นชนิดหนึ่งเท่านั้น การสร้างพลัง “อ่านเรื่องออก” คือ (พรอนงค์, 2541 :) ที่สำคัญ สำหรับความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เด็ก ๆ จึงจำเป็นต้องมีประสบการณ์กับหนังสือภาพดี ๆ จำนวนมาก ๆ และ หลากหลายหนังสือภาพเป็นหนังสือที่เหมาะสมสำหรับเด็ก ซึ่งยังมีประสบการณ์ในชีวิตน้อย และความรู้ ทางภาษาก็ยังน้อย

- หนังสือภาพใช้เล่าเรื่องแทนภาษา ยิ่งกว่านั้นผู้เล่ายังช่วยให้เด็กเข้าใจหนังสือภาพมากขึ้น และรู้สึกประทับใจยิ่งขึ้น

- ระดับเริ่ม “อ่านเรื่อง” การเลือกหนังสือภาพที่ดียิ่งมีความสำคัญมาก
- ผู้เล่านิทานจะต้องหมั่นศึกษาวิจัยหนังสือภาพนิทานที่นำไปใช้อยู่เสมอ

5) วิธีใช้หนังสือภาพ

- เล่าด้วยวิธีที่ทำให้เด็กเข้าไปอยู่ในภาพ แล้วเกิดความคิดจินตนาการและเกิดพลังสร้างสรรค์
- ใช้หนังสือภาพด้วยความเข้าใจดีกว่าชีวิตของหนังสือภาพร่างรวมของรูปและเรื่อง
- ถือหนังสือให้เด็กได้เห็นภาพ ได้ชัดเจน
- การพลิกหน้าหนังสือมีความสำคัญมาก
- ตรวจสอบก่อนเล่าว่าภาพปกหน้า ภาพปกหลัง ภาพปกใน มีความสัมพันธ์อย่างใดกับเรื่อง
- เลือกหนังสือภาพที่เหมาะสมกับกลุ่มเด็ก (ขนาดและจำนวนเด็ก)
- คิดวิธีการขยับหนังสือภาพ เพื่อให้ทำให้เรื่องเล่ามีชีวิตชีวาขึ้น
- บอกสาระของเรื่องและแนวคิดของผู้ประพันธ์อย่างชัดเจน
- หาวิธีการทำให้เด็กรู้สึกประทับใจกับการฟังยิ่งกว่าการอ่านเอง

1.7 รูปแบบการเล่านิทาน

1. อ่านจากหนังสือนิทานให้ฟังทั้งเล่มหรือเล่าปากเปล่า วิธีนี้เป็นวิธีที่สะดวกที่สุดแถมด้วยความ อบอุ่นอย่างที่สุด

- ขึ้นต้นการเล่านิทานให้น่าสนใจ
- ใช้น้ำเสียงประกอบควรมีการทำเสียงให้เข้ากับบรรยากาศของเรื่อง เช่น เสียง

สูง ๆ ต่ำ ๆ เสียงหนักเสียงเบาตามเนื้อหา

- พยายามหลีกเลี่ยงการบรรยายและการอธิบายที่ไม่จำเป็น หลังเล่าจบเรื่องอาจมี การพูดคุยกับเด็กเพื่อให้เขามีส่วนร่วมและเป็นการฝึกทักษะในการคิดของเด็ก

- ความยาวของนิทานต้องเหมาะสมกับช่วงความสนใจของเด็กในแต่ละวัย
- 2. การเล่าโดยใช้ภาพประกอบ เป็นการนำภาพการ์ตูนใหญ่มาวางหรืออาจเป็นภาพที่วาดขึ้นใหม่ตามนิทาน วิธีนี้จะเห็นสีหน้าและแววตาประกอบการเล่าแสดงออกทางอารมณ์ไปตามเหตุการณ์ที่เล่าได้ การเน้นสีหน้ากับแววตาจะช่วยให้เรื่องดูสมจริง และทำให้เด็กรู้สึกสนุกตื่นเต้นไปตามเนื้อเรื่องด้วย
- 3. เล่าโดยการวาดภาพประกอบขณะเล่า วิธีนี้เด็กๆ จะสนใจมาก นอกจากจะสร้างความตื่นเต้นให้เด็กแล้วยังเสริมสร้างจินตนาการของเด็กได้ดีอีกด้วย
- 4. เล่าโดยแสดงท่าทางประกอบตามตัวละครในเรื่อง เป็นการหยิบบอกเนื้อหาามาเปลี่ยนเป็นบทละครแล้วให้คนแสดงท่าทางไปตามเรื่องราวที่เล่าไปด้วย
- 5. เล่าโดยใช้อุปกรณ์
 - เล่าโดยใช้หุ่นประกอบ
 - เล่าโดยการพับกระดาษเป็นรูปทรงต่าง ๆ
 - เล่าโดยใช้อุปกรณ์ใกล้ ๆ ตัว

ไม่ว่าจะเลือกวิธีไหนในการเล่านิทานให้เด็กฟัง สิ่งสำคัญที่สุดคือ การเล่าด้วยความตั้งใจและเต็มใจ การใส่ใจชีวิตชีวาในการเล่า รวมไปถึงการใส่ใจ แต่งแต้มสีสันสัทนิตจะทำให้นิทานมีความสนุกสนานเกิดขึ้นได้

1.8 ประโยชน์ของนิทาน

การเล่านิทานให้เด็กฟังเสมอๆ นอกจากจะสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว นิทานยังมีประโยชน์มากมาย ดังนี้

1. เนื้อหาของนิทานช่วยปลูกฝังคุณธรรม ความดี และความละเอียดอ่อนในจิตใจของเด็ก ทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อโลก และชีวิต
2. ได้เรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ทั้งที่แปลกใหม่ ๆ น่าสนใจ ๆ น้อย ๆ ชั่วคิด และเตือนใจ จากนิทานได้
3. เสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา ฝึกความคิดริเริ่ม และมีจินตนาการงดงาม
4. ฝึกการสังเกต เด็กมักมีคำถาม “ทำไม” หรือ “อะไร” อยู่เสมอ ในการฟังนิทานเด็กจะมีคำถามเกิดขึ้นมากมาย การแก้ข้อสงสัยแก่เด็กจะเป็นการตอบสนองความอยากรู้ เพื่อพัฒนาสมองและเพิ่มประสบการณ์ให้มากขึ้น
5. เด็กเป็นนักฟังที่ดี สามารถเก็บเนื้อความ และเรียบเรียงข้อความจากการฟังคนอื่นเล่าได้

6. เกิดการเร้าทางสื่อภาษา การเรียนรู้ในเรื่องการอ่าน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของเด็กทางด้านภาษา ทั้งที่ได้ยินกับหู และเห็นกับตา การเล่านิทานทำให้เด็กเข้าใจรูปแบบการใช้ภาษาในการเล่าเรื่อง การเล่าเรื่องในบทสนทนาฝึกการพูด การให้เด็กมีส่วนร่วมในการเล่านิทานเพิ่มความรู้ศัพท์ใหม่ ๆ

7. เกิดการเร้าทางสำเนียง การเล่านิทานที่มีบทบรรยาย บทสนทนา ที่มีเสียงมีจังหวะที่เปลี่ยนไป จะดึงใจให้เด็กตั้งใจฟัง และจับความหมายในน้ำเสียงนั้น ได้

8. ขณะฟังนิทาน เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เล่านิทานหรือเพื่อน ๆ ช่วยให้เกิดความรู้ที่กอบอุ้มมีที่ฟังทางใจรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

9. เกิดการรับรู้เกี่ยวกับสังคม เพราะนิทานทำให้เด็กรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับธรรมเนียม การดำเนินชีวิต และพฤติกรรมต่าง ๆ ของคนในสังคม แม้แต่บรรยากาศขณะการฟังนิทานก็จะทำให้เด็กเรียนรู้การปฏิบัติตัวในสังคม เข้าใจบทบาทของตน และมีความพร้อมในการคบหาสมาคมกับผู้อื่นด้วย (บันทึกคุณแม่, 2544 : 98-101)

1.9 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อวีดิทัศน์

สื่อการสอนเทปโทรทัศน์ หมายถึง แถบบันทึกภาพโทรทัศน์ที่ผลิตขึ้น เพื่อเป็นบทเรียน โดยเฉพาะ โดยมีจุดประสงค์เพื่อนำมาใช้ประกอบการเรียน การสอน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากรู้มากขึ้น (วัณวรรณ สงวนเรียง, 2516 : 60) จากการวิจัยพบว่า โทรทัศน์ใช้สอนหลักการ ความคิดรวบยอดและ กฎเกณฑ์ได้ผลที่สุด (ชม ภูมิภาค, 2524 : 50) การที่เรานำโทรทัศน์การศึกษาเข้ามาเป็นอุปกรณ์การเรียนการสอนจะได้ประโยชน์หลายอย่าง (อุทัย บุญประเสริฐ, 2516 : 60) จากเหตุผลที่ว่า การรับรู้ของมนุษย์เราเกิดจากการเห็นร้อยละ 75 จากการได้ยินร้อยละ 13 จากการสัมผัสร้อยละ 6 จากการดมร้อยละ 3 จะเห็นได้ว่าโทรทัศน์สามารถให้ทั้งเห็นและการได้ยินรวมผลแล้วได้ถึงร้อยละ 88 จึงนับว่า โทรทัศน์มีคุณสมบัติพร้อมที่จะเป็นสื่อมวลชนทางการศึกษา (อรณพ เชียงดาว, : 117) จะเห็นได้ว่า โทรทัศน์เป็นสื่อที่มีคุณสมบัติที่ดีสามารถเห็นภาพและเสียงในเวลาเดียวกัน ผู้เรียนไม่ต้องเสียเวลาในการจินตนาการภาพ (Eccles, J. 1992 : 10-11)

ผลเสียของการดูทีวีมาก

ก. ทำให้ก้าวร้าว เด็กเลียนแบบก้าวร้าว เรียนแบบวิธีการแก้ปัญหาที่ไม่ถูกต้อง เห็นความก้าวร้าวจนเคยชินจนคิดว่าเป็นธรรมดา

ข. ได้รับคุณค่าที่ไม่ถูกต้อง ทีวีมักมีโฆษณาอมเมาชวนเชื่อให้ซื้อ ให้อยากบริโภค เด็กดูเสร็จก็คิดว่าขนมหรือของนั้นดีต้องอยากได้ พ่อแม่พูดสอนก็ไม่ฟัง เพราะทีวีมีวิธีการสื่อที่น่าเชื่อถือ น่าติดตาม ฟังบ่อย ๆ เข้าก็ฝังแน่นอยู่ในจิตในสำนึก ยากแก่การลบล้าง

ค. ทำให้ฉลาดน้อยลง มีการศึกษาพบว่า เด็กที่ดูทีวีมาก สมองทำงานแต่ละระดับขึ้น ๆ (Responding Level) คือ แค่เห็นแล้วเทียบกับความจำเก่า เพราะว่าทีวีอธิบายจัดภาพให้เสร็จ เด็กอาจจะดูเหมือนฉลาด พูดเก่ง แต่โดยมากมักจะพูดจากความจำระดับขึ้น ๆ แต่ถ้าพ่อแม่เจ้านิทานให้ถูกฟัง เด็กต้องใช้จินตนาการสูงมากในการนึกภาพตาม ตอนนี้สมองได้มีโอกาสทำงานระดับลึก (Reflecting Level) ต่างจากนิทานที่ทีวีเล่าให้ฟัง ที่วีจะทำให้เสร็จหมด ในที่สุดเด็กจะกลายเป็นคนคิดไม่ลึก จับจดสมาธิไม่ดี พ่อแม่มักบอกว่าเวลาดูทีวีสมาธิดี แต่พอให้ทำอย่างอื่นสมาธิกลับสั้น (เซอร์ จอห์น เอกเคิลส์)

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการเล่านิทานที่มีต่อการพัฒนาความรู้และความเข้าใจ ความหมายของคำศัพท์ในเด็กกลุ่มอาการดาวน์ ระดับก่อนประถมศึกษา อายุ 4-7 ปี ชาย-หญิง ระดับเขาวนปัญญา 35-68 ทดสอบโดยแบบทดสอบ Stanford-Binet และ ไม่มีความพิการซ้ำซ้อนที่มารับบริการส่งเสริมพัฒนาการ โรงพยาบาลราชานุกูล การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1) แบบทดสอบความรู้และความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ โดยมีกิจกรรมนิทานประกอบภาพ จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ วันเกิดลูกหมี, ชมพู่ท่องโลก, กระต่ายกับเต่า, ลูกหมูสามตัว, หนูน้อยหมวกแดง

2) แผนการสอนประกอบนิทาน ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เนื้อหา สื่อการสอน การประเมินผล

3) แบบทดสอบ ประกอบด้วย แบบทดสอบก่อนการเรียน แบบทดสอบหลังการเรียน

ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการพัฒนาความรู้และความเข้าใจในความหมายของคำศัพท์ในเด็กกลุ่มอาการดาวน์ ระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งได้รับกิจกรรมการเล่านิทานเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และหลังการใช้กิจกรรมการเล่านิทานเด็กกลุ่มอาการดาวน์ ระดับก่อนประถมศึกษา มีความสามารถในการพัฒนาความรู้และความเข้าใจ ความหมายของคำศัพท์มากกว่า ก่อนการใช้กิจกรรมการเล่านิทาน (วิจิตรา อุดมมุงลินท์, 2543)

2. จากศึกษาการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ อายุระหว่าง 8 - 15 ระดับเขาวนปัญญา 50 - 70 โดยใช้กิจกรรมการวาดภาพประกอบการเล่านิทาน ผลการวิจัยสรุปว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ มีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมวาดภาพประกอบการเล่านิทาน (จรรยา ชื่นเกษม, 2540)

3. การสร้างชุดการสอนวิดีโอทัศน์ เรื่องการส่งเสริมพัฒนาการเด็กดาวน์ซินโดรม อายุแรกเกิด - 1 ปี ผลวิจัยสรุปว่า ชุดการสอนวิดีโอทัศน์ เรื่องการส่งเสริมพัฒนาการเด็กดาวน์ซินโดรม อายุแรกเกิด - 1 ปี มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80 เปอร์เซ็นต์ ที่กำหนดไว้ แสดงว่าชุดการสอนวิดีโอทัศน์มีประสิทธิภาพในการเสริมสร้างการเรียนรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการ เด็กดาวน์ซินโดรม อายุแรกเกิด - 1 ปี และ ผู้ปกครองของเด็กดาวน์ซินโดรม อายุแรกเกิด - 1 ปี มีความรู้และความสามารถในการปฏิบัติ การส่งเสริมพัฒนาการเด็กดาวน์ซินโดรม อายุแรกเกิด - 1 ปี อยู่ในระดับดี (สุจิตรา ศรีสุไร, 2542)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีวิธีดำเนินการดังนี้

1. แบบแผนการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีรูปแบบในการวิจัยแบบ Two Group Pretest- Posttest Design
2. กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือ
4. การดำเนินการทดลอง
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร ได้แก่ บุคคลปัญญาอ่อนระดับปานกลาง อายุ 10-15 ปี ชาย-หญิง ที่มารับบริการแผนกผู้ป่วยในของโรงพยาบาลราชานุกูล

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคคลปัญญาอ่อนระดับปานกลาง (IQ 35-49) อายุ 10-15 ปี ทั้งเพศชายและหญิง ที่มารับบริการแผนกผู้ป่วยในของกุ่มงานการพยาบาล และกุ่มงานการศึกษาพิเศษ โรงพยาบาลราชานุกูล ซึ่งได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง จำนวน 16 คน กลุ่มตัวอย่างทุกรายต้องสามารถเข้าใจและพูดเป็นคำๆ ได้ อย่างน้อย 2 พยางค์ติดต่อกัน กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 กุ่ม ๆ ละ 8 คน มีชายและหญิงจำนวนเท่ากัน ด้วยวิธีการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชนิด ได้แก่

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย
 - สื่อการสอนหรือฝึกเด็ก
 - 1) หนังสือนิทาน
 - 2) วิดีทัศน์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความเข้าใจและการสื่อภาษา จำนวน 20 ข้อ คำถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เพื่อการสอนหรือฝึกเด็ก

- 1.1 ศึกษาตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสื่อการสอนหรือฝึก
- 1.2 ปรึกษาผู้ชำนาญการ นักวิชาการที่มีประสบการณ์ในการสร้างสื่อการสอนหรือฝึก
- 1.3 ศึกษาหนังสือนิทานกับวิดิทัศน์เรื่องกระต่ายกับเต่า และราชสีห์กับหนู ที่จะใช้เป็นสื่อการสอนหรือฝึกเด็กอย่างละเอียด
- 1.4 ปรับเนื้อหาในหนังสือนิทานให้มีรายละเอียดการเล่าเรื่องไปในแนวเดียวกันกับรายละเอียดการเล่าเรื่องในวิดิทัศน์
- 1.5 เขียนแผนการใช้สื่อโดยวิธีการเล่านิทานและวิดิทัศน์ทั้ง 2 เรื่อง ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม วิธีดำเนินการ และการประเมินผล
- 1.6 นำแผนการใช้สื่อ ไปทดลองกับบุคคลปัญญาอ่อนเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบวัดความเข้าใจและการสื่อภาษาโดยใช้สื่อนิทานและวิดิทัศน์ มีวิธีการสร้างเครื่องมือ

ดังนี้

- 2.1 ศึกษาตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสื่อการสอนหรือฝึก
- 2.2 ปรึกษาผู้ชำนาญการ นักวิชาการที่มีประสบการณ์ในการสร้างสื่อการสอนหรือฝึก
- 2.3 สร้างข้อคำถามเพื่อวัดความเข้าใจและการสื่อภาษาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของสื่อที่ใช้ได้ ข้อคำถามทั้งหมด 20 ข้อคำถาม

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

คณะผู้วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองได้มีการนำไปตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน คณะผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือตามคำแนะนำและข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิก่อนนำไปใช้จริง
2. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ตรวจสอบตามตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 2 ท่าน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข้อคำถามที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นในหลายประเด็น คณะผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ จากข้อคำถามที่มีทั้งหมดในครั้งแรก 40 ข้อคำถาม ปรับใหม่เหลือ 20 ข้อคำถามหลังจากนั้นได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบอีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง

วิธีการใช้แบบวัดความเข้าใจและสื่อภาษาโดยใช้สื่อนิทานและวีดิทัศน์

1. ข้อคำถามในแบบวัดนี้ จะมีทั้งหมด 20 ข้อ ให้กลุ่มตัวอย่างตอบ

ถ้าตอบถูกให้	1	คะแนน
ถ้าตอบผิดหรือไม่ตอบให้	0	คะแนน
2. นำคะแนนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยออกมาว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มได้เท่าใด

แบบแผนการทดลองและการดำเนินการทดลอง

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแบบการทดลอง Two Group Pretest-Posttest Design โดยการทดลองที่ละกลุ่ม ทั้งหมด 2 กลุ่ม ดังตาราง

กลุ่ม	ก่อนทดลอง	ทดลอง	หลังทดลอง
E	T	X	T1
E1	T2	X1	T3

ความหมาย

E	หมายถึง	กลุ่มที่ใช้การถือโดยวิธีเล่านิทาน
E1	หมายถึง	กลุ่มที่ใช้การถือโดยคู่มือทัศน
T	หมายถึง	คะแนนก่อนใช้ถือโดยวิธีเล่านิทาน (Pretest)
T2	หมายถึง	คะแนนก่อนใช้ถือโดยคู่มือทัศน (Pretest)
X	หมายถึง	วิธีการใช้ถือโดยวิธีเล่านิทาน
X1	หมายถึง	วิธีการใช้ถือโดยคู่มือทัศน
T1	หมายถึง	คะแนนหลังใช้ถือโดยวิธีเล่านิทาน (Posttest)
T3	หมายถึง	คะแนนหลังใช้ถือโดยคู่มือทัศน (Posttest)

วิธีการดำเนินการวิจัยและการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยแบ่งวิธีการดำเนินการออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนเตรียมการทดลอง ขั้นตอนดำเนินการทดลอง และการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. ขั้นตอนเตรียมการทดลอง

- 1.1 การเตรียมตัวผู้วิจัยโดยการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 ทำหนังสือขออนุญาตหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอทำการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
- 1.3 เลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ตามวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังที่กล่าวมาแล้ว แบ่งเป็น 2 กลุ่ม
 - กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ถือการเล่านิทาน
 - กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ถือการคู่มือทัศน
- 1.4 เตรียมเครื่องมือที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างมี 2 เรื่อง คือ เรื่องกระดาษกับคำ และเรื่องราชศัพท์กับหนู
- 1.5 ทบทวนความเข้าใจวิธีดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลของคณะผู้วิจัย

2. ขั้นตอนดำเนินการทดลอง และเก็บข้อมูล

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ถือการเล่านิทาน

- 1) เก็บข้อมูลก่อนดำเนินการทดลอง (Pretest) ในกลุ่มตัวอย่าง
- 2) ดำเนินการทดลองตามแผนการใช้ถือโดยวิธีการเล่านิทาน (แผนการวิจัยแสดงไว้ในภาคผนวก)

3) เก่านิทานให้บุคคลปัญญาอ่อนฟังทุกวัน ตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ เวลา 12.00 น. เก่าซ้ำ 2 ครั้ง ๆ ละ 10 นาที รวม 20 นาที โดยการทำตามแผนที่วางไว้ คือ เก่าทุกวันจนครบ 8 วัน รวม 16 ครั้ง

4) คณะผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลอง (Posttest) เป็นรายบุคคล เมื่อดำเนินการทดลองครบ 16 ครั้ง โดยใช้แบบวัดเดียวกันกับแบบวัดก่อนการทดลอง (Pretest)

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สื่อโดยการดูวิดีโอ

1) เก็บข้อมูลก่อนดำเนินการทดลอง (Pretest) ในกลุ่มตัวอย่าง

2) ดำเนินการทดลองตามแผนการใช้สื่อ โดยการดูวิดีโอ (แผนการวิจัยแสดงไว้

ในภาคผนวก

3) ให้บุคคลปัญญาอ่อนดูวิดีโอทุกวัน ตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ เวลา 12.00 น. ดูซ้ำ 2 ครั้ง ๆ ละ 10 นาที รวม 20 นาที โดยการทำตามแผนที่วางไว้ คือ ดูวิดีโอทุกวันจนครบ 8 วัน รวม 16 ครั้ง

4) คณะผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลอง (Posttest) เป็นรายบุคคล เมื่อดำเนินการทดลองครบ 16 ครั้ง โดยใช้แบบวัดเดียวกันกับแบบวัดก่อนการทดลอง (Pretest)

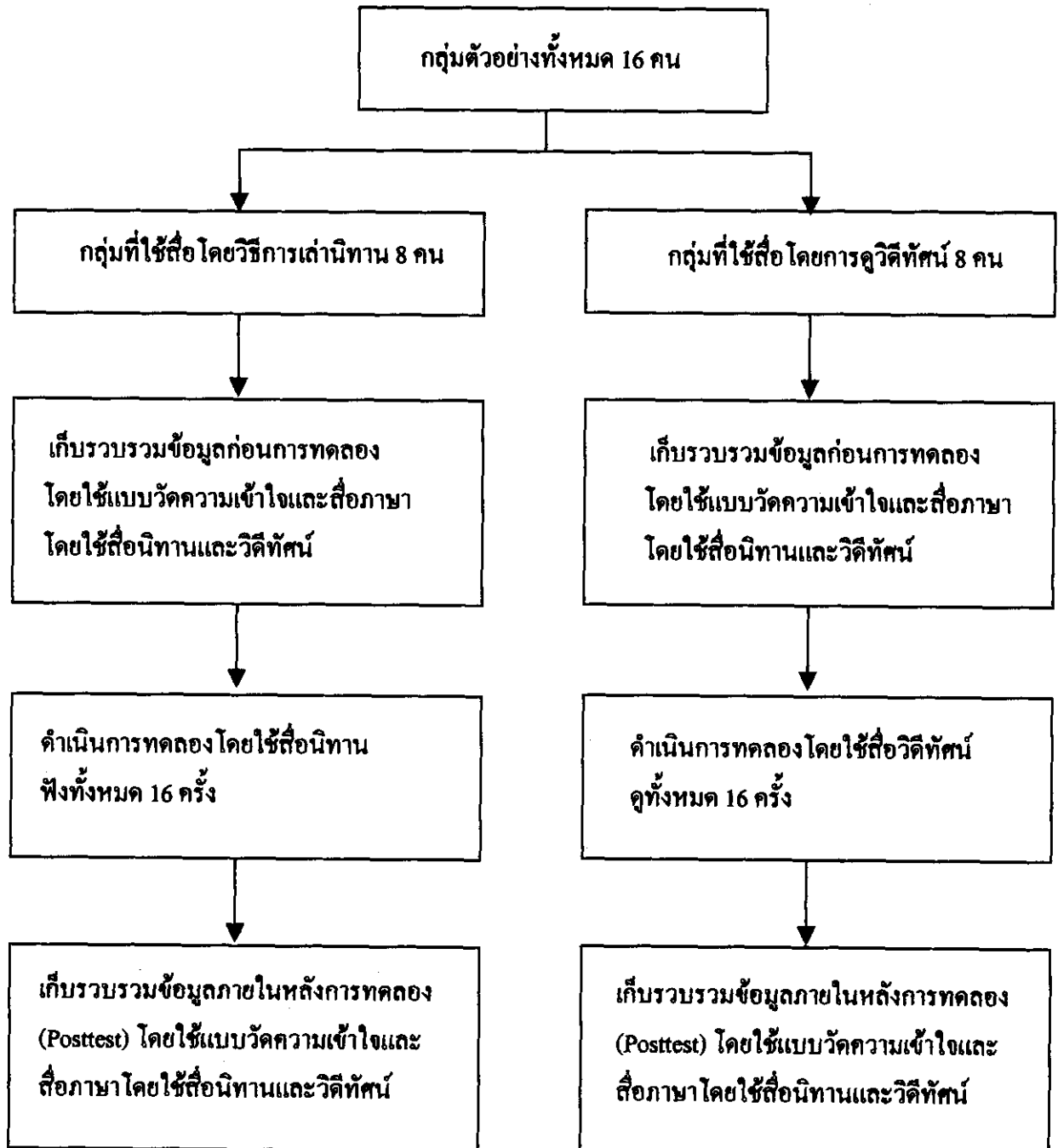
การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบความเข้าใจและสื่อภาษาก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม โดย ใช้การทดสอบของวิลคอกซัน (Wilcoxon Matched Pair Signed-Ranks test) และ Mann-Whitney U Test ดังนี้

1. วิลคอกซัน (Wilcoxon Matched Pair Signed-Ranks test) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลก่อนและหลัง การทดลองในกลุ่มเดียวกัน
2. Mann-Whitney U Test ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่ใช้สื่อ โดย การเล่านิทานและกลุ่มที่ใช้สื่อ โดยการดูวิดีโอ ทั้งก่อนและหลังการทดลอง

สรุปวิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไปของบุคคลปัญญาอ่อนกลุ่มที่ใช้วิธีการเล่านิทานกับกลุ่มที่ใช้วิธีการดูวิดีโอ

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนของบุคคลปัญญาอ่อนจำแนกตามลักษณะประชากร

ลักษณะประชากร	กลุ่มที่ใช้วิธีการเล่านิทาน	กลุ่มที่ใช้วิธีการดูวิดีโอ
เพศ		
ชาย	3	3
หญิง	5	5
รวม	8	8
อายุ (ปี)		
10-11	1	3
12-13	3	3
14-15	4	2
รวม	8	8
ระดับเชาวน์ปัญญา		
35-40	4	4
41-45	3	2
46-49	1	2
รวม	8	8

ตอนที่ 2 ข้อมูลคะแนนความเข้าใจและสื่อภาษาของบุคคลปัญญาอ่อน

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจและการสื่อภาษาของกลุ่มบุคคลปัญญาอ่อนก่อนและหลังการใช้วิธีการเล่านิทาน

คนที่	กระต่ายกับเต่า		คะแนนที่ เปลี่ยนแปลง	ราชสีห์กับหนู		คะแนนที่ เปลี่ยนแปลง
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง		ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	
1	4	11	7	4	7	3
2	8	10	2	2	8	6
3	6	12	6	3	5	2
4	7	12	5	2	8	6
5	8	12	4	6	8	2
6	6	12	6	7	8	1
7	6	11	5	5	8	3
8	7	11	4	4	7	3
รวม	52	92	39	32	59	26
Mean	6.50	11.38	4.88	4.13	7.38	3.25

จากตารางที่ 2 คะแนนความเข้าใจและการสื่อภาษาของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้สื่อการเล่านิทาน ภายหลังการเล่านิทานสูงกว่าก่อนการเล่านิทานทุกคน ทั้งในนิทานเรื่องกระต่ายกับเต่า และเรื่องราชสีห์กับหนู

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังทดลองของกลุ่มที่ใช้วิธีการเล่านิทาน

เรื่อง	คะแนนเฉลี่ย		คะแนนที่เปลี่ยนแปลง	P-Value
	ก่อน	หลัง		
กระต่ายกับเต่า	6.50	11.38	4.88	.011 *
ราชสีห์กับหนู	4.13	7.38	3.25	.011 *

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มที่ใช้วิธีการเล่านิทานมีคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 2 เรื่อง

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจและการสื่อภาษาของกลุ่มบุคคลปัญญาอ่อนก่อนและหลัง โดยวิธีดูวิดีโอ

คนที่	กระต่ายกับเต่า		คะแนนที่เปลี่ยนแปลง	ราชสีห์กับหนู		คะแนนที่เปลี่ยนแปลง
	ก่อนการดูวิดีโอ	หลังการดูวิดีโอ		ก่อนการดูวิดีโอ	หลังการดูวิดีโอ	
1	6	5	-1	1	4	3
2	7	7	0	6	6	0
3	7	5	-2	2	1	-1
4	7	7	0	6	7	1
5	3	2	1	1	3	2
6	4	4	0	3	3	0
7	6	7	1	5	5	0
8	6	6	0	6	7	1
รวม	46	43	-3	30	36	6
Mean	5.75	5.38	-3.8	3.75	4.50	0.75

จากตารางที่ 4 พบว่าคะแนนความเข้าใจและการสื่อภาษาของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิธีการดูวิดีโอส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันทั้งในเรื่องกระต่ายกับเต่า และเรื่องราชสีห์กับหนู

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังทดลองของกลุ่มที่ใช้วิธีการดูวิดีโอทัศน์

เรื่อง	คะแนนเฉลี่ย		คะแนนที่เปลี่ยนแปลง	P-Value
	ก่อน	หลัง		
กระดาษกับเต่า	5.75	5.38	- 0.37	.257
ราชสีห์กับหนู	3.75	4.50	0.75	.131

จากตารางที่ 5 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ใช้วิธีการดูวิดีโอทัศน์ก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกันทั้ง 2 เรื่อง

ตารางที่ 6 จำนวนบุคคลปัญญาอ่อนจำแนกตามความเข้าใจและการสื่อสารมาก่อนและหลังทดลองโดยใช้วิธีการเล่านิทาน เรื่องกระต่ายกับเต่า

เนื้อหา	จำนวนบุคคลปัญญาอ่อนตอบถูก		จำนวนบุคคลปัญญาอ่อน เรียนรู้เนื้อหาเพิ่มขึ้น (คน)
	ก่อนการทดลอง (คน)	หลังการทดลอง (คน)	
เรื่องกระต่ายกับเต่า			
1. มีสัตว์ชนิดใดบ้างในเรื่องนี้ บอกมา 2 ชนิด	8	8	0
2. เต่ามีกี่ขา	4	8	4
3. กระต่ายมีกี่ขา	5	8	3
4. ในเรื่องนี้เต่ากับกระต่าย ใครเป็นผู้ทำแข่งขัน	1	7	6
5. ทำไมกระต่ายจึงร้องไห้	2	8	6
6. ระหว่างแข่งขันสัตว์ไหนไป แอบนอนหลับ	7	8	1
7. สัตว์ตัวไหนมีความอดทน	5	8	3
8. สัตว์ตัวไหนชนะ	6	6	0
9. สัตว์ชนิดใดมีความประมาท	1	7	6
10. กระต่ายกับเต่าใครวิ่งเร็วกว่า กัน	5	8	3
11. กระต่ายกินอะไรเป็นอาหาร	7	8	1
12. กระต่ายเคลื่อนที่โดยวิธีใด	2	8	6

จากตารางที่ 6 เรื่องกระดาษกับเต่าพบว่า

1. ข้อคำถามที่บุคคลปัญญาอ่อนตอบคำถาม ได้มากที่สุดก่อนการทดลอง ได้แก่ ข้อคำถาม
 - มีสัตว์ชนิดใดบ้างในเรื่องนี้ บอกมา 2 ชนิดก่อนทดลองมีผู้ตอบถูกจำนวน 8 คนหลังการทดลองมีผู้ตอบถูกจำนวนเท่าเดิม
 2. ข้อคำถามที่บุคคลปัญญาอ่อนตอบคำถาม ได้น้อยที่สุดก่อนการทดลอง ได้แก่ ข้อคำถาม
 - ในเรื่องนี้เต่ากับกระดาษใครเป็นผู้ทำแข่งขัน
 - สัตว์ชนิดใดมีความประมาท
- ทั้ง 2 ข้อคำถามนี้ มีผู้ตอบถูกข้อละ 1 คน หลังการทดลองพบว่า บุคคลปัญญาอ่อนสามารถตอบข้อคำถามทั้ง 2 ข้อนี้ ได้เพิ่มขึ้นข้อละ 6 คน

ตารางที่ 7 จำนวนบุคคลปัญญาอ่อนจำแนกตามความเข้าใจและการสื่อสารก่อนและหลังทดลองโดยใช้วิธีการเล่านิทาน เรื่องราชสีห์กับหนู

เนื้อหา	จำนวนบุคคลปัญญาอ่อนตอบถูก		จำนวนบุคคลปัญญาอ่อน เรียนรู้เนื้อหาเพิ่มขึ้น (คน)
	ก่อนการทดลอง (คน)	หลังการทดลอง (คน)	
เรื่องราชสีห์กับหนู			
1. มีสัตว์ชนิดใดบ้างในเรื่องนี้ บอกมา 2 ชนิด	6	8	2
2. ราชสีห์กำลังทำอะไรอยู่เมื่อหนู มาพบ	3	7	4
3. สัตว์ชนิดใดตั้งหนวดราชสีห์	4	8	4
4. ราชสีห์ทำร้ายหนูหรือไม่	2	8	6
5. สัตว์ชนิดใดที่มาช่วยเหลือ ราชสีห์ให้หลุดพ้นบ่วงของ นายพราน	5	7	2
6. หนูช่วยราชสีห์โดยวิธีใด	6	6	0
7. หนูกับราชสีห์ใครตัวใหญ่กว่า กัน	6	8	2
8. ราชสีห์อาศัยอยู่ที่ไหน	5	7	2

จากตารางที่ 7 เรื่องราชสีห์กับหนู พบว่า

1. ข้อคำถามที่บุคคลปัญญาอ่อนตอบคำถามได้มากที่สุดก่อนการทดลอง ได้แก่ ข้อคำถาม

- มีสัตว์ชนิดใดในเรื่องนี้ บอกมา 2 ชนิด
- หนูกับราชสีห์ใครตัวใหญ่กว่ากัน

ทั้ง 2 ข้อนี้ก่อนการทดลองมีผู้ตอบถูกจำนวน 6 คน หลังการทดลองมีผู้ตอบถูกเพิ่มขึ้นจำนวน

8 คน

- หนูช่วยราชสีห์โดยวิธีใด ก่อนการทดลองมีผู้ตอบถูกจำนวน 6 คน และหลังการทดลองมีผู้ตอบถูกจำนวนเท่าเดิม

2. ข้อคำถามที่บุคคลปัญญาอ่อนตอบคำถามได้น้อยที่สุดก่อนการทดลอง ได้แก่ ข้อคำถาม

- ราชสีห์ทำร้ายหนูหรือไม่ ก่อนการทดลองมีผู้ตอบถูกจำนวน 2 คน และหลังการทดลองมีผู้ตอบถูกจำนวน 8 คน

ตารางที่ 8 จำนวนบุคคลปัญญาอ่อนจำแนกตามความเข้าใจและการถือภาษาก่อนและหลังทดลองโดยใช้วิธีการควิทัศน์ เรื่องกระต่ายกับเต่า

เนื้อหา	จำนวนบุคคลปัญญาอ่อนตอบถูก		จำนวนบุคคลปัญญาอ่อนเรียนรู้เนื้อหาเพิ่มขึ้น (คน)
	ก่อนการทดลอง (คน)	หลังการทดลอง (คน)	
เรื่องกระต่ายกับเต่า			
1. มีสัตว์ชนิดใดบ้างในเรื่องนี้ บอกมา 2 ชนิด	7	6	-1
2. เต่ามีกี่ขา	5	4	-1
3. กระต่ายมีกี่ขา	3	2	-1
4. ในเรื่องนี้เต่ากับกระต่าย ใครเป็นผู้ทำแข่งขัน	4	3	-1
5. ทำไมกระต่ายจึงร้องไห้	1	1	0
6. ระหว่างแข่งขันสัตว์ตัวไหนไปแอบนอนหลับ	7	6	-1
7. สัตว์ตัวไหนมีความอดทน	4	5	1
8. สัตว์ตัวไหนชนะ	4	5	1
9. สัตว์ชนิดใดมีความประมาท	3	2	-1
10. กระต่ายกับเต่าใครวิ่งเร็วกว่ากัน	5	3	-2
11. กระต่ายกินอะไรเป็นอาหาร	4	2	-2
12. กระต่ายเคลื่อนที่โดยวิธีใด	1	3	2

จากตารางที่ 8 เรื่องกระดาษกับเต่าพบว่า

1. ข้อคำถามที่บุคคลปัญญาอ่อนตอบคำถามได้มากที่สุดก่อนการทดลอง ได้แก่ ข้อคำถาม

- มีสัตว์ชนิดใดบ้างในเรื่องนี้ บอกมา 2 ชนิด
- ระหว่างแข่งขันสัตว์ตัวไหนแอบไปนอนหลับ

ทั้ง 2 ข้อคำถามนี้ก่อนการทดลองมีผู้ตอบถูกข้อละจำนวน 7 คนเท่ากัน และหลังการทดลองทั้ง 2

ข้อคำถามนี้มีผู้ตอบถูกเพิ่มขึ้นข้อละจำนวน 6 คนเท่ากัน

2. ข้อคำถามที่บุคคลปัญญาอ่อนตอบคำถามได้น้อยที่สุดก่อนการทดลอง ได้แก่ ข้อคำถาม

- ทำไมกระดาษจึงร้องไห้ ก่อนและหลังการทดลองมีผู้ตอบถูกจำนวน 1 คน
- กระดาษเคลื่อนที่โดยวิธีใด ก่อนการทดลองมีผู้ตอบถูกจำนวน 1 คน และหลังการทดลองพบว่า มีผู้ตอบถูกเพิ่มขึ้นจำนวน 3 คน

ตารางที่ 9 จำนวนบุคคลปัญญาอ่อนจำแนกตามความเข้าใจและการสื่อสารมาก่อนและหลังทดลองโดยใช้วิธีการดูวิดีโอ เรื่องราชสีห์กับหนู

เนื้อหา	จำนวนบุคคลปัญญาอ่อนตอบถูก		จำนวนบุคคลปัญญาอ่อนเรียนรู้เนื้อหาเพิ่มขึ้น (คน)
	ก่อนการทดลอง (คน)	หลังการทดลอง (คน)	
เรื่องราชสีห์กับหนู			
1. มีสัตว์ชนิดใดบ้างในเรื่องนี้ บอกมา 2 ชนิด	6	6	0
2. ราชสีห์กำลังทำอะไรอยู่เมื่อหนู มาพบ	2	4	2
3. สัตว์ชนิดใดตั้งหนวดราชสีห์	6	4	-2
4. ราชสีห์ทำร้ายหนูหรือไม่	3	2	-1
5. สัตว์ชนิดใดที่มาช่วยเหลือ ราชสีห์ให้หลุดพ้นบ่วงของ นายพราน	4	6	2
6. หนูช่วยราชสีห์โดยวิธีใด	1	4	3
7. หนูกับราชสีห์ใครตัวใหญ่กว่า กัน	5	6	1
8. ราชสีห์อาศัยอยู่ที่ไหน	4	4	0

จากตารางที่ 9 เรื่องราชสีห์กับหนู พบว่า

- ข้อคำถามที่บุคคลปัญญาอ่อนตอบคำถามได้มากที่สุดก่อนการทดลอง ได้แก่ ข้อคำถาม
 - มีสัตว์ชนิดใดบ้างในเรื่องนี้ บอกมา 2 ชนิด ก่อนและหลังการทดลองมีผู้ตอบถูกจำนวน 6 คนเท่าเดิม
 - สัตว์ชนิดใดตั้งหนวดราชสีห์ ก่อนการทดลองมีผู้ตอบถูกจำนวน 6 คน และหลังการทดลองพบว่า มีผู้ตอบถูกเพิ่มขึ้นจำนวน 4 คน
- ข้อคำถามที่บุคคลปัญญาอ่อนตอบคำถามได้น้อยที่สุดก่อนการทดลอง ได้แก่ ข้อคำถาม
 - หนูช่วยราชสีห์โดยวิธีใด ก่อนการทดลองมีผู้ตอบถูกจำนวน 1 คน และหลังการทดลองพบว่า มีผู้ตอบถูกเพิ่มขึ้นจำนวน 4 คน

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนการใช้สื่อนิทานกับสื่อวีดิทัศน์ทั้ง 2 เรื่อง

เรื่อง	ก่อนการใช้สื่อ (คะแนนเฉลี่ย)		คะแนนที่เปลี่ยนแปลง	P-Value
	นิทาน	วีดิทัศน์		
กระด่าขกับเต่าและราชสีห์กับหนู	10.63	9.50	1.13	.525

จากตารางที่ 10 ก่อนการใช้สื่อนิทานกับการใช้สื่อวีดิทัศน์ พบว่าคะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยหลังการใช้สื่อนิทานกับสื่อวีดิทัศน์ทั้ง 2 เรื่อง

เรื่อง	หลังการใช้สื่อ (คะแนนเฉลี่ย)		คะแนนที่เปลี่ยนแปลง	P-Value
	นิทาน	วีดิทัศน์		
กระด่าขกับเต่าและราชสีห์กับหนู	18.75	9.88	8.87	.001*

* $p < .05$

จากตารางที่ 11 หลังการใช้สื่อนิทานกับการใช้สื่อวีดิทัศน์พบว่า คะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง Two Group Pretest - Posttest ในกลุ่มบุคคลปัญญาอ่อน อายุ 10-15 ปี ที่มีความสามารถระดับปานกลาง โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการพัฒนาความเข้าใจและการสื่อสารระหว่างวิธีการเล่านิทานกับการดูวิดีโอ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลของความเข้าใจและการสื่อสารระหว่างการใช้นิทานกับการใช้สื่อวิดีโอ

วิธีดำเนินการ

ประชากร ได้แก่ บุคคลปัญญาอ่อนระดับปานกลาง อายุ 10-15 ปี ชาย-หญิง ที่มารับบริการแผนกผู้ป่วยในของโรงพยาบาลราชานุกูล

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคคลปัญญาอ่อนระดับปานกลาง (IQ 35-49) อายุ 10-15 ปี ทั้งเพศชายและหญิง ที่มารับบริการแผนกผู้ป่วยในของกลุ่มงานการพยาบาล และกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ โรงพยาบาลราชานุกูล ซึ่งได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง จำนวน 16 คน กลุ่มตัวอย่างทุกรายต้องสามารถเข้าใจและพูดเป็นคำๆ ได้ อย่างน้อย 2 พยางค์ติดต่อกัน กลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 8 คน มีชายและหญิงจำนวนเท่ากัน ด้วยวิธีการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชนิด ได้แก่

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย
 - สื่อการสอน
 - 1) หนังสือนิทาน
 - 2) วิดีทัศน์
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความเข้าใจและการสื่อสาร จำนวน 20 ข้อ คำถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. กลุ่มที่ใช้วิธีสื่อ โดยการเล่านิทาน มีความเข้าใจและการสื่อภาษา ภายหลังจากทดลองสูงกว่า ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. กลุ่มที่ใช้สื่อ โดยการดูวีดิทัศน์ มีความเข้าใจและการสื่อภาษา ก่อนและหลังการทดลอง ไม่แตกต่างกัน
3. เปรียบเทียบผลของความเข้าใจและการสื่อภาษาระหว่างกลุ่มที่ใช้วิธีเล่านิทานกับกลุ่มที่ใช้การดูวีดิทัศน์ก่อนการทดลองพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน
4. เปรียบเทียบผลของความเข้าใจและการสื่อภาษาระหว่างกลุ่มที่ใช้สื่อเล่านิทานกับกลุ่มที่ใช้สื่อการดูวีดิทัศน์ภายหลังจากทดลองพบว่า กลุ่มที่ใช้สื่อการเล่านิทาน มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า กลุ่มที่ใช้สื่อการดูวีดิทัศน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการพัฒนาความเข้าใจและการสื่อภาษาระหว่างการใช้วิธีการเล่านิทาน ในกลุ่มบุคคลปัญญาอ่อนระดับปานกลางพบว่า หลังการเล่านิทานคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการเล่านิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับทฤษฎีของ เซอร์ จอห์น เอคเคิลส์ (ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์) กล่าวว่าไว้ว่าการเล่านิทานให้ฟัง เด็กต้องใช้จินตนาการสูงมาก ในการนึกภาพตาม ซึ่งสมองได้มีโอกาสทำงานระดับลึก ต่างจากนิทานที่ทีวีเล่าให้ฟัง การเล่านิทานจะสนุกหรือไม่ขึ้นอยู่กับเทคนิคการเล่าเป็นสำคัญ นักเล่านิทานเก่ง ๆ บางครั้งเนื้อหาของนิทานเป็นเรื่องธรรมดา แต่สามารถทำให้สนุกสนาน ได้ด้วยการใช้เทคนิคการเล่าที่ทำให้เกิดความสนุกสนาน และความน่าสนใจ (วิไล มาศจรัส : 2539) สำหรับบุคคลปัญญาอ่อนแล้ว จะส่งผลดีต่อการพัฒนาการจดจำเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ ที่ยั่งยืน ดังทฤษฎีที่กล่าวไว้ว่า นิทานนอกจากจะสร้างความสนุกสนาน เพื่อดึงดูดใจแล้ว ยังมีประโยชน์อีกมากมาย ได้แก่ เนื้อหานิทานช่วยปลูกฝังคุณธรรม ความดี และความละเอียดอ่อนในจิตใจของเด็ก ทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อโลกและชีวิต ได้เรียนรู้เรื่องราวที่แปลกใหม่ ได้ข้อคิด และเตือนใจเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านภาษา ทำให้รู้จักสังเกตมีความคิดริเริ่มกล้าแสดงออกเกิดการเฝ้าทางการสื่อ การเรียนรู้ในการอ่านมีการปฏิสัมพันธ์กัน เกิดความอบอุ่นทางใจ รู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

2. ความสามารถในการพัฒนาความเข้าใจและการสื่อภาษาระหว่างการใช้วิธีการดูวิดีโอทัศนใน กลุ่มบุคคลปัญญาอ่อนระดับปานกลางก่อนและหลังการดูวิดีโอทัศนไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีของเซอร์ จอห์น เอคเคิลส์ กล่าวไว้ถึงผลดีและผลเสียของโทรทัศน์

ผลดี โทรทัศน์เป็นสื่อที่มีคุณสมบัติที่ดีสามารถเห็นภาพและเสียงในเวลาเดียวกัน ผู้เรียนไม่ ต้องเสียเวลาในการจินตนาการภาพ

ผลเสีย ของการดูทีวีทำให้เด็กก้าวร้าว เนื่องจากการเลียนแบบความก้าวร้าว เลียนแบบวิธีการ แก้ปัญหาที่ไม่ถูกต้อง การได้รับคุณค่าที่ไม่ถูกต้อง ภาษาที่วิบัติวิธีการสื่อที่น่าเชื่อถือ น่าติดตาม ฟังบ่อย ๆ ก็ฝัง แน่นอยู่ในจิตสำนึกยากแก่การลบล้าง และทำให้ลดค่าน้อยลง ดังเช่นบุคคลปัญญาอ่อนดูวิดีโอทัศนแล้วบอกว่า กระต่ายกับเตามี 2 ขา ซึ่งมีผู้ศึกษาพบว่า เด็กที่ดูทีวีมากสมองทำงานแต่ละระดับต้น ๆ คือ แค่นั้นแล้วเทียบกับ ความจำเก่า เพราะว่ามีวิธีอธิบายจากภาพให้เสร็จ

ซึ่งการดูวิดีโอทัศนในกลุ่มบุคคลปัญญาอ่อนจำเป็นจะต้องมีผู้ปกครองอยู่ด้วยเสมอ เพื่อให้ คำแนะนำที่ถูกต้องกับบุคคลปัญญาอ่อนเหล่านั้น มิฉะนั้นบุคคลปัญญาอ่อนจะได้รับการเรียนรู้ในสิ่งผิด ๆ

3. เปรียบเทียบผลของความเข้าใจและการสื่อภาษาระหว่างการใช้สื่อนิทานสูงกว่าการใช้สื่อ วิดีทัศน์ในกลุ่มบุคคลปัญญาอ่อนระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัย การศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการเล่านิทานที่มีต่อการพัฒนาความรู้และความเข้าใจ ความหมายของ คำศัพท์ในเด็กกลุ่มอาการดาวน์ ระดับก่อนประถมศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ งานวิจัย ที่ศึกษาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเรียน ได้ ที่เข้าร่วม กิจกรรมวาดภาพประกอบนิทานเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (จรรยา ชื่นเกษม : 2540)

4. ผลที่ได้จากการสังเกตมีดังนี้

การเล่านิทาน	การดูวิดีโอ
1. มีการแสดงออก สังกัดได้จากการตั้งเสียงคังแย่งกันตอบคำถามที่ผู้วิจัยถาม	1. มีการแสดงออกทางก้าวร้าว สังกัดจากเด็กมีพฤติกรรมการเล่น แหย่ รัคคอกเพื่อน นอนยกเท้า วางบนตักเพื่อน หยิบกุกูแฉดูวิดีโอที่เล่น หันหลังหรือด้านข้างให้วิดีโอ
2. มีความกระตือรือร้นที่จะรับฟังนิทาน โดยไม่ต้องเตือนให้เข้าห้อง บุคคลปัญญาอ่อนเมื่อมาถึงที่จะเข้าห้องแล้วนั่งเก้าอี้เรียบร้อย พร้อมทั้งจะฟังการเล่านิทานจากผู้สอน เมื่อจบแล้วยังพูดอีกว่า “พุงนี้มาฟังใหม่อีกนะ”	2. ขาดความกระตือรือร้น ไม่อยากเข้ากลุ่มดูวิดีโอ สังกัดจากบุคคลปัญญาอ่อนบางคนร้องไห้ ไม่ยอมมาเข้ากลุ่ม เมื่อมาถึงต้องเตือนให้เข้ากลุ่มบ่อยครั้งจึงจะยอมเข้าห้องเพื่อดูวิดีโอ
3. มีความสนุกสนานขณะฟังนิทาน สังกัดสีหน้าแจ่มใส มีรอยยิ้ม มีเสียงหัวเราะ ขณะนั่งฟังนิทาน	3. ขาดความสนุกสนานขณะนั่งดูวิดีโอ ไม่มีรอยยิ้ม ไม่มีเสียงหัวเราะ ไม่มีเสียงได้ตอบซึ่งกันและกัน
4. การมีส่วนร่วม บุคคลปัญญาอ่อนที่นั่งฟังนิทานจะมีส่วนร่วมในการได้ตอบซึ่งกันและกัน อยากที่จะติดตามเรื่องราวตอนต่อไป ขณะผู้เล่ายังเล่าไปไม่ถึงตอนนั้น ๆ และเสียงจะดังมากขึ้นในวันหลัง ๆ ที่มีการพูดได้ตอบซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะบทสรุปร่วมกัน	4. ขาดการมีส่วนร่วม ได้แต่ดูไม่มีการพูดได้ตอบ ไม่รู้ว่าเด็กดูตามหรือไม่ หรือคิดอะไรอยู่แต่ตามองดูวิดีโออยู่
5. เกิดสัมพันธภาพขึ้นระหว่างผู้เล่าและผู้ฟัง มีการสบตาซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดการสื่อสารได้หลายทาง เช่น การใช้ภาษาพูดและภาษาท่าทาง	5. ไม่เกิดสัมพันธภาพขึ้นระหว่างการดูวิดีโอเพราะมีการสื่อสารทางเดียว

จากผลการวิจัยนี้ แสดงให้เห็นว่า การใช้สื่อการเล่านิทานช่วยให้บุคคลปัญญาอ่อนมีการพัฒนาความเข้าใจและการสื่อสารดีขึ้น ส่งผลให้บุคคลปัญญาอ่อนมีทักษะด้านความเข้าใจและการสื่อสารกับบุคคลอื่นได้ และส่งผลให้มีทักษะทางสังคม มีความคิดสร้างสรรค์ การฟังนิทานทำให้เด็กกล้าแสดงออกเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น เป็นการฝึกสมอง พินิจพิจารณาการใช้เหตุผลไปด้วย แทนที่จะจินตนาการไปตามนิทานเพียงอย่างเดียว การเล่านิทานไม่มีกติกาดายตัวอยู่ที่เทคนิค และสถานการณ์ ตามความเหมาะสมในขณะนั้น

ข้อเสนอแนะในการใช้ผลการวิจัย

กิจกรรมการเล่านิทาน สามารถนำไปใช้กับเด็กได้ทุกกลุ่ม เช่น เด็ก Autistic เด็กที่มีปัญหาเจ็บป่วยเรื้อรังและเด็กปกติทั่วไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. กิจกรรมการเล่านิทานเป็นสื่อที่ใช้ได้ทุกยุคสมัย ผู้ที่สนใจนำไปประยุกต์ใช้ ควรเลือกนิทานที่มีรูปภาพสวยงาม สีสันสดใส เนื้อหาประกอบไม่ยาวจนเกินไป และเป็นเรื่องใกล้ตัวเด็ก
2. ผู้ที่สนใจนำกิจกรรมการเล่านิทานมาศึกษาวิจัยต่อไป ควรศึกษาในเรื่องการพัฒนาทักษะทางด้านสังคม ทักษะพื้นฐานงานบ้าน การส่งเสริมจริยธรรม ฯลฯ

บรรณานุกรม

- กมลวรรณ ภูวัฒนานนท์ (2536) การศึกษาเจตคติและสัมพันธภาพของมารดาที่มีบุตรปัญญาอ่อน.
วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล
- กัลยา สุตะบุตร (2535) การแบ่งประเภทของภาวะปัญญาอ่อน ICDIO วารสารราชานุกูล
หน้า 24-28
- ชวลา เขียรธนู และกัลยา สุตะบุตร (2538) ความรู้เรื่องภาวะปัญญาอ่อน. พิมพ์ครั้งที่ 1
ห้องคอมพิวเตอร์ฝ่ายวิชาการ โรงพยาบาลราชานุกูล หน้า 12.
- เทพนิทานเพลงอีสป บริษัท สกอลสตาร์ วิดีโอ จำกัด
- ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ MQ เด็กกับสติปัญญาทางศีลธรรม ทางรอดของมนุษยชาติ
กรุงเทพมหานคร : รามาการพิมพ์ หน้า 10-11
- นิตยสารบันทึกคุณแม่ (2544) ปีที่ 7 ฉบับที่ 95 ประจำเดือนมิถุนายน
ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลราชานุกูล (2536) คู่มือฝึกเด็กในการดำรงชีวิตประจำวัน พิมพ์ครั้งที่ 1
กรุงเทพมหานคร : ขอบวนิชชา จำกัด หน้า 8-9.
- มัจฉรีย์ โอสถานนท์ นวตนิษฐ์ วิชชาพิณ กุลยา กิจสุวรรณ และกิงสร เกาะประเสริฐ (2540)
การศึกษาผลของการอบรมเสริมทักษะการดูแลเด็กปัญญาอ่อน สำหรับผู้ปกครองที่มีต่อความ
สามารถในการเสริมทักษะการดำรงชีวิตประจำวันของเด็กปัญญาอ่อน กรุงเทพมหานคร : กลุ่ม
งานการพยาบาล โรงพยาบาลราชานุกูล.
- รายงานประจำปี กรมสุขภาพจิต (2539)
- วิจิตรา อุดมบุณถิ่น (2543) การศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการเล่านิทานที่มีต่อการพัฒนาความ
รู้และความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ในเด็กกลุ่มเด็กอาการดาวน์ ระดับก่อนประถมศึกษา
วิทยานิพนธ์สำหรับการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- วิไล มาศจรัส (2539) เทคนิคการเขียน การเล่านิทาน สำหรับเด็ก กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์มิติใหม่
- วันรุณี คมกฤต (2531) การป้องกันฟื้นฟูสมรรถภาพบุคคลปัญญาอ่อน การจัดบริการเพื่อบุคคล
ปัญญาอ่อนในประเทศไทย กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา กรมการแพทย์
กระทรวงสาธารณสุข
- สุดิรา ศรีสุโร (2542) การสร้างชุดการสอนวิดิทัศน์ เรื่องการส่งเสริมพัฒนาการเด็กดาวน์
ซินโดรม อายุแรกเกิด - 1 ปี วิทยานิพนธ์สำหรับการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร
- โสภิต เณจิวัดนา (2537) ผลการใช้หนังสือการดูแลต่อการรับรู้เกี่ยวกับโรงพยาบาลในเด็กวัยเรียน

หนังสือนิทานของดาฟองเตน (2543) เรื่องกระด้ายกับเต่า พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์แพรวเพื่อนเด็ก

หนังสือนิทานของดาฟองเตน (2543) เรื่องราชสีห์กับหนู พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์

แพรวเพื่อนเด็ก

Eccles, J. (1992) Human Psyche London : Poutledge.

Joel D. Bregmon and James C. Horris [n.d] 2207-2241.

ภาคผนวก

แผนการสอนที่ 1

การเล่านิทาน เรื่องกระต่ายกับเต่า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บุคคลปัญญาอ่อนพัฒนาความเข้าใจและสื่อภาษา เนื้อหาในนิทานได้ถูกต้อง
2. เพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินขณะฟังนิทาน
3. กล้าแสดงออกและมีส่วนร่วมในขณะดำเนินกิจกรรมเล่านิทาน

จำนวนสมาชิก 8 คน

ระยะเวลาที่ใช้ 20 นาที

อุปกรณ์

- หนังสือนิทาน “เรื่องกระต่ายกับเต่า”
- รูปภาพกระต่ายกับเต่า ที่มีขนาดใหญ่ อย่างละ 1 ภาพ
- รูปภาพ ช้าง, ลิง, นก อย่างละ 1 ภาพ

ผู้ดำเนินการ คณะผู้วิจัย

ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

1. ชำนาญ ดำเนินการดังนี้ (ใช้เวลา 5 นาที)
 - 1.1 ผู้เล่ากล่าวทักทายบุคคลปัญญาอ่อน ด้วยสีหน้าท่าทางยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นกันเอง
 - 1.2 อธิบายให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรม
2. ชำนาญ ดำเนินการดังนี้ (ใช้เวลา 20 นาที)
 - 2.1 ผู้เล่าถามถึงสัตว์ที่มีอยู่ในป่ามีอะไรบ้างให้เด็กตอบ
 - 2.2 ผู้เล่าถามถึง “กระต่าย” พร้อมหยิบภาพกระต่ายมาให้ดู 1 ภาพ แล้วถามผู้ฟังว่านี่สัตว์อะไร ให้บุคคลปัญญาอ่อนตอบ ถ้าตอบถูกให้แรงเสริมทันที โดยการกล่าวคำชมเชย “เก่งมาก”
 - 2.3 ผู้เล่าถามถึง “เต่า” พร้อมหยิบภาพกระต่ายมาให้ดู 1 ภาพ แล้วถามผู้ฟังว่านี่สัตว์อะไร ให้บุคคลปัญญาอ่อนตอบ ถ้าตอบถูกให้แรงเสริมทันที โดยการกล่าวคำชมเชย “เก่งมาก”

2.4 ผู้เล่าเปิดหนังสือนิทานเล่าเนื้อหาให้บุคคลปัญญาอ่อนฟัง ในขณะที่เล่าจะแสดง น้ำเสียง สีหน้า ท่าทางให้เข้ากับเนื้อเรื่องด้วย เพื่อให้เด็กรู้สึกตื่นเต้น และจะดึงความสนใจของเด็กโดยการถามพร้อมกับให้รูปภาพประกอบด้วย พร้อมให้เด็กตอบคำถาม ถ้าเด็กตอบได้ ให้แรงเสริมทันที การเล่าเนื้อเรื่องต้องกระตุ้นบุคคลปัญญาอ่อนให้มีความสนใจและมีส่วนร่วมเป็นระยะ ๆ

2.5 เมื่อเล่าจบ ผู้เล่าจะเล่าซ้ำอีก 1 ครั้งจนจบ

3. ขั้นสรุป

ผู้เล่าและผู้ฟังร่วมกันสรุปเนื้อหาทั้งหมดร่วมกัน โดยใช้รูปภาพประกอบ พร้อมสอดแทรก คติธรรมลงไปในช่วงตอนนี้ด้วย

การประเมินผล

1. สัมผัสจากความร่วมมือในกิจกรรม
2. บุคคลปัญญาอ่อนสามารถตอบคำถามแบบวัดความเข้าใจและสื่อภาษาได้ถูก

แผนการสอนที่ 2

การเล่านิทาน เรื่องราชสีห์กับหนู

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บุคคลปัญญาอ่อนพัฒนาความเข้าใจและสื่อภาษาได้ถูกต้อง
2. เพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินขณะฟังนิทาน
3. กล้าแสดงออกและมีส่วนร่วมในขณะดำเนินกิจกรรมเล่านิทาน

จำนวนสมาชิก 8 คน

ระยะเวลาที่ใช้ 20 นาที

อุปกรณ์

- หนังสือนิทาน “เรื่องราชสีห์กับหนู”
- รูปภาพราชสีห์กับหนู ที่มีขนาดใหญ่ อย่างละ 1 ภาพ
- รูปภาพ กระรอก, ลิง, นก, กวาง อย่างละ 1 ภาพ

ผู้ดำเนินการ คณะผู้วิจัย

ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

1. ชำนาญ ดำเนินการดังนี้ (ใช้เวลา 5 นาที)
 - 1.1 ผู้เล่ากล่าวทักทายบุคคลปัญญาอ่อน ด้วยสีหน้าท่าทางยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นกันเอง
 - 1.2 อธิบายให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรม
2. ชำนาญ ดำเนินการดังนี้ (ใช้เวลา 20 นาที)
 - 2.1 ผู้เล่าถามถึงสัตว์ที่มีอยู่ในป่ามีอะไรบ้าง
 - 2.2 ผู้เล่าถามถึง “ราชสีห์” พร้อมหยิบภาพราชสีห์มาให้ดู 1 ภาพ แล้วถามผู้ฟังว่านี่สัตว์อะไร ให้บุคคลปัญญาอ่อนตอบ ถ้าตอบถูกให้แรงเสริมทันที โดยการกล่าวคำชมเชย “เก่งมาก”
 - 2.3 ผู้เล่าถามถึง “หนู” พร้อมหยิบภาพหนูมาให้ดู 1 ภาพ แล้วถามผู้ฟังว่านี่สัตว์อะไร ให้บุคคลปัญญาอ่อนตอบ ถ้าตอบถูกให้แรงเสริมทันที โดยการกล่าวคำชมเชย “เก่งมาก”

2.4 ผู้เล่าเปิดหนังสือนิทานเล่าเนื้อหาให้บุคคลปัญญาอ่อนฟัง ในขณะที่เล่าจะแสดง น้ำเสียง สีหน้า ท่าทางให้เข้ากับเนื้อเรื่องด้วย เพื่อให้เด็กรู้สึกตื่นเต้น และจะดึงความสนใจของเด็กโดยการถามพร้อมกับให้รูปภาพประกอบด้วย พร้อมให้เด็กตอบคำถาม ถ้าเด็กตอบได้ ให้แรงเสริมทันที การเล่าเนื้อ เรื่องต้องกระตุ้นบุคคลปัญญาอ่อนให้มีความสนใจและมีส่วนร่วมเป็นระยะ ๆ

2.5 เมื่อเล่าจบ ผู้เล่าจะเล่าซ้ำอีกครั้งจนจบ รวม 2 จบ

3. ขั้นสรุป

ผู้เล่าและผู้ฟังร่วมกันสรุปเนื้อหาทั้งหมดร่วมกัน โดยใช้รูปภาพประกอบ พร้อมสอดแทรก คติธรรมลงไปในช่วงตอนนี้ด้วย

การประเมินผล

1. สังเกตจากความร่วมมือในกิจกรรม
2. บุคคลปัญญาอ่อนสามารถตอบคำถามแบบวัดความเข้าใจและสื่อภาษาได้ถูก

แผนการสอนที่ 3

การดูวิดีโอ เรื่อง กระจายกับเต่า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บุคคลปัญญาอ่อนพัฒนาความเข้าใจและสื่อภาษาได้ถูกต้อง
2. เพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินขณะดูวิดีโอ
3. กล้าแสดงออกและมีส่วนร่วมในขณะดำเนินกิจกรรมดูวิดีโอ

จำนวนสมาชิก 8 คน

ระยะเวลาที่ใช้ 20 นาที

อุปกรณ์ - วิดีทัศน์ “เรื่องกระจายกับเต่า”
- เครื่องวิดีโอ

ผู้ดำเนินการ คณะผู้วิจัย

ขั้นตอนในการดำเนินการ

1. ชำนาญ ดำเนินการดังนี้ (ใช้เวลา 5 นาที)
 - 1.1 ผู้เล่ากล่าวทักทายบุคคลปัญญาอ่อน ด้วยสื่อน้ำท่าทางยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นกันเอง
 - 1.2 อธิบายให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรม
2. ชำนาญ ดำเนินการดังนี้ (ใช้เวลา 20 นาที)
 - 2.1 ผู้วิจัยให้บุคคลปัญญาอ่อนดูวิดีโอ
 - 2.2 ให้บุคคลปัญญาอ่อนดูวิดีโอซ้ำ 2 ครั้ง
3. ชำนาญ

ผู้วิจัยและผู้ดูวิดีโอสรุปเนื้อหาร่วมกัน

การประเมินผล

1. สัมผัสจากพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติที่ค้น
2. บุคคลปัญญาอ่อนสามารถตอบคำถามแบบวัดความเข้าใจและสื่อภาษาได้ถูกต้อง

แผนการสอนที่ 4

การควิทัศน์ เรื่องราชสีห์กับหนู

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บุคคลปัญญาอ่อนพัฒนาความเข้าใจและสื่อภาษาได้ถูกต้อง
2. เพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินขณะควิทัศน์
3. กล้าแสดงออกและมีส่วนร่วมในขณะดำเนินกิจกรรมควิทัศน์

จำนวนสมาชิก

8 คน

ระยะเวลาที่ใช้

20 นาที

อุปกรณ์

- วิทัศน์ "เรื่องราชสีห์กับหนู"
- เครื่องวิทัศน์

ผู้ดำเนินการ

คณะผู้วิจัย

ขั้นตอนในการดำเนินการ

1. ช้่นนำ ดำเนินการดังนี้ (ใช้เวลา 5 นาที)
 - 1.1 ผู้เล่ากล่าวทักทายบุคคลปัญญาอ่อน ด้วยสีหน้าท่าทางยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นกันเอง
 - 1.2 อธิบายให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรม
2. ช้่นดำเนินการ ดำเนินการดังนี้ (ใช้เวลา 20 นาที)
 - 2.1 ผู้วิจัยให้บุคคลปัญญาอ่อนควิทัศน์
 - 2.2 ให้บุคคลปัญญาอ่อนควิทัศน์ซ้ำ 2 ครั้ง
3. ช้่นสรุป

ผู้วิจัยและผู้ควิทัศน์สรุปเนื้อหาร่วมกัน

การประเมินผล

1. ตั้งเกิดจากพฤติกรรมของผู้วิดิทัศน์
2. บุคคลปัญญาอ่อนสามารถตอบคำถามแบบวัดความเข้าใจและสื่อภาษาได้ถูกต้อง

เรื่อง กระจ่ายกับเต่า

เนื้อหา เรื่องกระจ่ายกับเต่า

ในปีาแห่งหนึ่งมีสัตว์มากมายหลายชนิด เช่น กระจ่าย, ช้าง, ลิง, นก, เต่า และสัตว์อื่น ๆ อีกมากมาย แต่มีกระจ่ายตัวหนึ่งเป็นสัตว์ที่ชอบแกล้งสัตว์อื่น ๆ อยู่เสมอ วันหนึ่งเห็นเต่าคานด้ามเต็ม ๆ มาอย่างช้า ๆ กระจ่ายเห็นเข้าก็รีบเข้าไปทำเต่าให้มาเดินแข่งกัน เพราะความจริงแล้วกระจ่ายข้อมเดินเร็วกว่าเต่าแน่นอน เต่า ซึ่งรู้อยู่แกล้งแล้วว่าตนเองเดินช้าต้องแพ้กระจ่ายอย่างแน่นอน แต่ด้วยความไม่ยอมแพ้ใครง่าย ๆ จึงรับคำท้าของกระจ่าย

วันรุ่งขึ้นกระจ่ายกับเต่าก็มาสนามแข่งขัน สัตว์ในปีาทั้งหลาย เช่น ช้าง, ลิง, นก ฯลฯ ก็พากันมาดูแข่งขันด้วย เมื่อเริ่มการแข่งขัน เช่น ช้าง, ลิง, นก ฯลฯ เมื่อเริ่มการแข่งขันกระจ่ายก็กระโดดนำหน้าเต่าไปอย่างรวดเร็ว กระจ่ายวิ่งผ่านทุ่งหญ้าผ่านแครอทที่ชาวบ้านปลูกไว้ ก็นั่งกินแครอทอย่างสบายใจ เพราะอาหารของกระจ่าย คือ ชอบกินแครอท กินจนอิ่มท้องก็ยังไม่เห็นเต่าเดินมา จึงได้พักได้ร่วมไม้ใหญ่ ในใจคิดว่าหัดกับสักจับก็ยังไม่ยาก ยังไง ๆ เต่าก็ตามไม่ทัน คิดเช่นนั้นกระจ่ายก็นอนหลับไป เต่าซึ่งไม่เคยย่อท้อพยายามเดินอย่างมานะบากบั่น ก็ถึงต้นไม้ที่เจ้ากระจ่ายนอนอยู่ แล้วก็คานผ่านกระจ่ายไปอย่างเงียบ ๆ เต่าคานเกือบถึงเส้นชัยแล้ว กระจ่ายตื่นขึ้นมาเห็นเข้า จึงรีบวิ่งไปจะให้ถึงเส้นชัย แต่ไม่ทันเสียแล้ว เต่าถึงเส้นชัยก่อน กระจ่ายร้องไห้เสียใจเพราะแพ้เต่า สัตว์ทั้งหลายไม่มีใครสงสารกระจ่ายเลย แต่พากันรุมล้อมแสดงความยินดีกับเต่า ซึ่งเต่าก็เล่าให้ฟังว่า เขาใช้ความเชื่องช้าแต่มั่นคง เอาชนะกระจ่ายผู้ปราดเปรียวได้

เรื่อง ราชสีห์กับหนู

เนื้อหา เรื่องราชสีห์กับหนู

กาลครั้งหนึ่งมีราชสีห์ตัวหนึ่งมีฉายาว่าเป็นเจ้าป่า มีท่าทางน่าเกรงขาม บ่ายวันหนึ่งหลังจาก ราชสีห์กินอาหารจนอิ่มหน้า จึงจับหลับไปอย่างเช่นเคย

และแล้วมีเจ้าหนูตัวหนึ่งวิ่งผ่านมาเห็น ด้วยความสงสัยว่าสัตว์อะไรตัวใหญ่ และนอนกรนเสียง ดัง จึงปีนขึ้นไปบนตัวราชสีห์ และกระดุกหนวดราชสีห์เล่น ราชสีห์ตกใจตื่น พบเจ้าหนู

จึงพูดว่า “เจ้าหนูจอมชนทำไมจึงบังอาจทำเช่นนี้กับข้า”

หนูพูดได้ตอบว่า “โอ้! ท่านเจ้าป่า โปรดให้อภัยและไว้ชีวิตข้าด้วยเถิด ข้าขอสัญญาว่าจะทดแทน บุญคุณ เมื่อมีโอกาส”

ราชสีห์พูด “ชะชะ เจ้าตัวแค่นี้จะหรือจะมาทดแทนบุญคุณช่วยเหลือข้าได้ แต่ข้าจะปล่อยเจ้าไป เอาจนตักครั้ง”

แล้ววันหนึ่ง ราชสีห์ถึงคราวเคราะห์ เพราะไปติดบ่วงนายพรานร้องโหยหวนจนถันป่า สัตว์ทั้งหลาย เช่น หมี, นก, ลิง ไม่กล้าช่วย เพราะกลัวนายพราน ฝ่ายเจ้าหนูวิ่งเล่นอยู่ได้ยินเสียงราชสีห์ จำได้ว่าเคย ไว้ชีวิตตน จึงได้ช่วยกัดบ่วงนายพรานจนขาด ราชสีห์จึงหลุดออกมาได้ รู้สึกซาบซึ้งในน้ำใจของหนู

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า อย่าดูถูกผู้ที่อ่อนแอ ตัวเล็กกว่า อาจมีสักวันต้องพึ่งพา อย่างเช่นราชสีห์ กับหนู

แบบวัดความเข้าใจและสื่อภาษาโดยใช้ถ้อยนิทาน/วิถีทัศน์

ชื่อเด็ก

อายุ

IQ

วันที่ทดสอบ

ผู้ทดสอบ

คะแนนที่ได้ คะแนน

คำสั่ง ผู้ถ่านิทานอ่านข้อความให้เด็กฟัง ข้อละ 2 ครั้ง

จำนวน 20 ข้อ

เด็กตอบถูกให้ 1 คะแนน

เด็กตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

ข้อที่	นิทาน/วิถีทัศน์	คะแนน	
		ถูก	ผิด
	กระต่ายกับเต่า		
1	มีสัตว์ชนิดใดบ้างในเรื่องนี้ บอกมา 2 ชนิด		
2	เต่ามีกี่ขา		
3	กระต่ายมีกี่ขา		
4	ในเรื่องนี้เต่ากับกระต่ายใครเป็นผู้ทำแข่งขัน		
5	ทำไมกระต่ายถึงร้องไห้		
6	ระหว่างแข่งขันสัตว์ตัวไหนไปแอบนอนหลับ		
7	สัตว์ตัวไหนมีความอดทน		
8	สัตว์ตัวไหนชนะ		
9	สัตว์ตัวใดมีความประมาท		
10	กระต่ายกับเต่าใครวิ่งเร็วกว่ากัน		
11	กระต่ายกินอะไรเป็นอาหาร		
12	กระต่ายเคลื่อนที่โดยวิธีใด		

ข้อที่	นิทาน/วิถีทัศน์	คะแนน	
		ถูก	ผิด
1	ราชสีห์กับหนู มีสัตว์อะไรบ้างในเรื่องนี้ บอกมา 2 ชนิด		
2	ราชสีห์กำลังทำอะไรอยู่เมื่อหนูมาพบ		
3	สัตว์ชนิดใดถึงหนดราชสีห์		
4	ราชสีห์ทำร้ายหนูหรือไม่		
5	สัตว์ชนิดใดที่มาช่วยเหลือให้หลุดพ้นบ่วงของนายพราน		
6	หนูช่วยราชสีห์โดยวิธีใด		
7	หนูกับราชสีห์ใครตัวใหญ่กว่ากัน		
8	ราชสีห์อาศัยอยู่ที่ไหน		

